

Het gebruik van Engels in het Nederlands: *nice of ridiculous?*

Een experimenteel onderzoek naar de attitudes ten opzichte van ontleening uit het Engels in het Nederlands in verschillende communicatieve contexten

Universiteit Utrecht

Maud Weijers - 4556291

Masterscriptie Neerlandistiek

Universiteit Utrecht

Begeleider: S.A. (Sofja) Volkova

15-01-2024

Aantal woorden (excl. referenties en bijlagen): 14.671

Samenvatting

De afgelopen decennia is het Engels uitgegroeid tot een belangrijke taal in de Nederlandse maatschappij. Het Engels heeft bijvoorbeeld een steeds groter aandeel gekregen in het (hoger) onderwijs, in de media en in de wetenschap. Waar sommigen de opmars van het Engels zien als een bedreiging voor de Nederlandse taal, zien anderen ook voordelen van de ‘verengelsing’ van de maatschappij. Dit onderzoek tracht bij te dragen aan de kennis over de attitudes ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands in verschillende communicatieve contexten aan de hand van de onderzoeksvraag “*Wat zijn de attitudes ten opzichte van talige ontlening uit het Engels in het Nederlands in verschillende communicatieve contexten?*”. Om dit te onderzoeken werd een online vragenlijst afgenomen. Participanten werden willekeurig verdeeld over twee condities, namelijk een krantenartikelenconditie en een tijdschriftartikelenconditie. Participanten kregen stimuli te zien afkomstig uit fictieve krantenartikelen of fictieve tijdschriftartikelen, waaronder Franse controlestimuli. De doelwoorden in de overige stimuli waren zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen en waren ofwel direct overgenomen uit het Engels ofwel letterlijk vertaald van het Engels naar het Nederlands. Participanten werd per stimulus gevraagd aan te geven wat ze van de stimulus vonden. Uit de resultaten bleek dat context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels geen effect hadden op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands. De attitudes ten opzichte van ontlening in verschillende communicatieve contexten en van participanten met verschillende leeftijden verschilden niet significant van elkaar. Ook verschilden de attitudes van participanten die vaker werden blootgesteld aan het Engels niet significant van die van participanten die minder vaak werden blootgesteld aan het Engels. Uit een descriptieve analyse bleek dat woordsoort en type ontlening wel een effect leken te hebben op de attitude. Attitudes ten opzichte van uitdrukkingen waarin ontlening uit het Engels plaatsvond leken negatiever te zijn dan die ten opzichte van zelfstandig naamwoorden en werkwoorden. Verder leken de attitudes ten opzichte van letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden negatiever te zijn dan direct overgenomen Engelse woorden in Nederlandstalige uitingen. Hoewel dit onderzoek geen effecten vond van context, leeftijd en blootstelling aan het Engels op de attitude, biedt het wel een eerste voorzichtige indicatie dat woordsoort en type ontlening mogelijk invloed hebben op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Theoretisch kader.....	6
3. Onderzoeksvragen en hypothesen.....	16
4. Methode	20
5. Resultaten.....	26
6. Conclusie.....	32
7. Discussie	33
Referenties	44
Bijlagen.....	49

1. Inleiding

Door globalisering, technologie en internationale handel is het Engels een belangrijke lingua franca geworden. Ook in Nederland wordt het Engels veel gebruikt in verschillende domeinen, zoals de wetenschap, het onderwijs, technologie en cultuur. Nederlanders worden daardoor regelmatig blootgesteld aan het Engels, bijvoorbeeld in films, muziek en op sociale media. Het veelvuldig gebruik van het Engels heeft ook invloed op verschillende aspecten van de Nederlandse taal, waaronder de spelling (bijvoorbeeld ‘hey!’ in plaats van ‘hee!’ of ‘Tom’s’ in plaats van ‘Toms’), grammatica (denk aan de volgorde van tijds- en plaatsbepaling, bijvoorbeeld ‘we gaan *naar Amsterdam morgen*’ in plaats van ‘we gaan *morgen naar Amsterdam*’) en woordenschat (bijvoorbeeld ‘sale’ in plaats van ‘uitverkoop’).

Als het gaat om Engelse invloeden op het Nederlands kunnen we onderscheid maken tussen verschillende talige fenomenen. Zo bestaat er *linguistic transfer*, wat betekent dat de regels van taal x onterecht (en vaak onbewust) toegepast worden op taal y. Er is bijvoorbeeld sprake van linguistic transfer in een Nederlandse zin die geformuleerd is op basis van de woordvolgorde zoals die in het Engels gebruikelijk is, zoals “Gisteren ik ging naar de dokter.” Daarnaast bestaat talige ontlening, waarbij elementen uit taal x worden overgenomen in taal y.

In het Nederlands vindt regelmatig ontlening van Engelse woorden plaats, denk bijvoorbeeld aan de woorden ‘shoppen’, ‘coach’ en ‘fulltime’ (Van Dijk, 2017). Waar linguistic transfer vaak spontaan, vluchtig en onbewust plaatsvindt, is ontlening een meer consequente toepassing van elementen uit een andere taal. Bij ontlening zijn talige elementen door veelvuldig gebruik meer ingesleten in een andere taal. Er kunnen dus op verschillende manieren Engelstalige elementen verzeild raken in de Nederlandse taal. Het is mogelijk dat Nederlanders de overdracht van het Engels naar het Nederlands niet (altijd) herkennen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen komen doordat ze dusdanig gewend zijn geraakt aan de Engelse constructies, spelling en woorden dat ze die in het Nederlands, onterecht, als correct zijn gaan beschouwen. Het is echter ook mogelijk dat Nederlanders de overdracht van het Engels naar het Nederlands wel herkennen en dat ze er een mening over hebben, hetzij positief, neutraal of negatief.

Door globalisering, de dominante positie van Engelssprekende landen en de groei van sociale media platforms, zal de invloed van het Engels op het Nederlands de komende jaren mogelijk nog verder toenemen. De verengelsing, en volgens sommigen ‘verloedering’, van de Nederlandse taal wordt dan ook regelmatig aangekaart in het nieuws. Zo schreef De Jager (2021) in de Volkskrant dat onderzoekers zich zorgen maken over de internationalisering van

universiteiten en de grote mate waarin opleidingen in het Engels worden aangeboden. Wiggers (2021) uitte in Het Parool zijn zorgen over de verengelsing van universiteiten en betoogde dat die verengelsing ten koste gaat van studenten en de samenleving. Ook RTL Nieuws (2019) en NH Nieuws (2023) schrijven over verengelsing en stellen dat Nederlanders niet blij zijn met de trend. Omdat het gebruik van Engels de komende jaren naar verwachting verder zal toenemen (Couzy, 2019), is het relevant om wetenschappelijk inzicht te krijgen in de attitudes van Nederlanders ten opzichte van de invloed van het Engels op het Nederlands. Aan de hand van die attitudes kan het gebruik van het Engels mogelijk voortgezet worden of kan de taal meer, minder of anderszins op andere wijze ingezet worden in de Nederlandse maatschappij, aansluitend bij de algemene attitude ten opzichte van het Engels. Communicatie is immers zeer belangrijk binnen een maatschappij en taal is daar een belangrijk onderdeel van. Daarom is het van belang om te weten hoe een taal zich ontwikkelt en welke attitudes er bestaan ten opzichte van die ontwikkeling. Aangezien dit onderzoek zich richt op attitudes ten opzichte van Engelstalige invloeden op het Nederlands draagt het mogelijk bij aan waardevolle kennis over taalattitudes.

Deze scriptie zal verschillende onderdelen bevatten, te beginnen bij het theoretisch kader (sectie 2). Deze tweede sectie zal een overzicht bieden van de voorgaande literatuur op het gebied van taaloverdracht, taalontlening van het Engels in het Nederlands en meningen die daarover bestaan. Aan de hand daarvan wordt duidelijk wat hierover al bekend is en waar nog ruimte is voor nader onderzoek. Zo leidt het theoretisch kader het huidige onderzoek in en op basis daarvan zijn onderzoeksvragen en hypothesen opgesteld, welke in sectie 3 aan bod komen. Vervolgens zal in de methode (sectie 4) verslag gedaan worden van de uitvoering van het onderzoek. In deze sectie worden het onderzoeksontwerp, de materialen, respondenten, instrumentatie, procedure en statistische toetsen die zijn uitgevoerd voor het onderzoek toegelicht. Na de methode komen in sectie 5 de resultaten aan bod. In deze sectie zullen de resultaten die volgen uit de statistische toetsen worden gerapporteerd. Aan de hand daarvan zullen in deze sectie de vooraf opgestelde onderzoeksvragen beantwoord worden. Ten slotte zullen die resultaten in sectie 6, de discussie en conclusie, worden geïnterpreteerd en verklaard. Deze sectie zal ook de conclusie van het onderzoek, beperkingen en aanbevelingen bevatten.

2. Theoretisch kader

2.1 Taalverandering als gevolg van taalcontact

Talen staan altijd in contact met andere talen: van geen enkele taal is bekend dat die in absolute isolatie is ontwikkeld (Thomason, 2001). Vaak leidt dat contact tussen meerdere talen tot taalverandering in minstens één van die talen (Thomason, 2001). Om te spreken van taalveranderingen als gevolg van taalcontact, ook wel *contact-infused language change* genoemd (Kiers, 2014), moet volgens Heine en Kuteva (2008) voldaan worden aan twee voorwaarden. Ten eerste moet aangetoond kunnen worden dat de taalverandering daadwerkelijk veroorzaakt wordt door het taalcontact. Daarnaast moet de taalverandering regelmatig gebruikt worden door een groep sprekers, hetzij een hele gemeenschap, hetzij een kleinere sociale groep, zoals een familie of een groep vrienden. Taalverandering kan niet alleen plaatsvinden op het niveau van lexicologie (woordenschat), maar ook op het niveau van syntaxis (zinsleer) en fonetiek (klanken) (Heine & Kuteva, 2008; Thomason, 2001).

Of de invloed van het Engels op het Nederlands beschouwd kan worden als taalverandering, is echter maar de vraag. Winford (2003) maakt namelijk onderscheid tussen drie verschillende ‘contactsituaties’: taalonderhoud (*language maintenance*), taalverandering (*language shift*) en taal creatie (*language creation*). Onder taalonderhoud verstaat hij dat een taal slechts beperkt contact heeft met andere talen, waardoor weinig taalverandering plaatsvindt. Bij taalverandering is volgens Winford (2003) juist sprake van grootschalige overname van elementen uit een andere taal, waardoor de originele taal gedeeltelijk of helemaal verdwijnt. Taalcreatie gaat over contactsituaties waarbij een compleet nieuwe taal ontstaat. Het Nederlands blijft ondanks invloeden van het Engels intact, doordat het contact slechts terloops plaatsvindt. Volgens de benadering van Winford (2003) zou je in Nederland dus kunnen spreken van een situatie van taalonderhoud, niet van taalverandering.

2.2 Taaloverdracht en taalontlening uit het Engels in het Nederlands

Het huidige onderzoek zal zich specifiek richten op ontlening uit het Engels in het Nederlands, een gevolg van het taalcontact tussen beide talen. We spreken ook wel van taaloverdracht van het Engels naar het Nederlands. Meisel (2011) omschrijft taaloverdracht als een proces waarbij iemands taalgebruik wordt gebaseerd op de talige kennis die diegene eerder heeft verworven. Dat kan zich op verschillende manieren uiten. Zo kunnen kenmerken van de moedertaal toegepast worden op een later verworven tweede taal (T2), maar andersom kunnen bijvoorbeeld woorden of taalstructuren van een T2 ook veranderingen in het moedertaalgebruik

teweegbrengen (Meisel, 2011). Op die manier heeft ook het Nederlands te maken met invloeden van verschillende andere talen. Zo heeft het Nederlands vrij intensief, hoewel voornamelijk eenzijdig, contact met het Engels. Dat wil zeggen dat Nederlanders regelmatig in contact komen met het Engels, maar Engelssprekenden veel minder met het Nederlands. Veel Nederlandstaligen begrijpen het Engels dan ook, doordat ze over het algemeen regelmatig met het Engels in contact komen door onderwijs, werk en/of media (Hogervorst, 2012). Het is volgens Hogervorst (2012) dan ook niet verrassend als structuren in de Nederlandse taal zullen veranderen en meer gaan lijken op de Engelse structuren.

Wanneer lexicale elementen uit een taal worden overgenomen in een andere taal wordt dit ook wel ontlening genoemd. Van der Sijs (1996, p. 609-615) onderscheidt drie typen ontlening van elkaar: betekenisontleningen, vertalende ontleningen en leenwoorden. Betekenisontleningen, ofwel leenbetekenissen, hebben betrekking op woorden die door invloeden van een andere taal een bredere betekenis krijgen. Een voorbeeld van een betekenisontlening is dat het Nederlandse woord *globaal*, dankzij het Engelse *global*, de betekenis *wereldwijd* heeft gekregen, terwijl het voorheen slechts *niet nauwkeurig* betekende. Een vertalende ontlening, ook wel een vertaallening, wil zeggen dat een vertaling van een woord uit taal x wordt opgenomen in taal y. Een voorbeeld van een vertalende ontlening is het woord *wolkenkrabber*, de vertaling van het Engelse *skyscraper* voor *hoog gebouw*. Soms worden die vertalingen als correct Nederlands beschouwd, maar dat is niet altijd het geval. Wanneer letterlijke vertalingen uit het Engels niet algemeen als correct Nederlands worden beschouwd, noemen we ze ‘anglicismen’ (Onze Taal, z.d.). Een voorbeeld van een anglicisme is *attractie* (vertaling van *attraction*) in de betekenis van *aantrekking*. Het derde type ontlening, de leenwoorden, betreft woorden die zowel qua vorm als qua betekenis letterlijk zijn overgenomen uit de ene taal in de andere. Voorbeeld hiervan zijn de woorden *computer* en *outfit* die het Nederlands één op één heeft overgenomen uit het Engels. Binnen de leenwoorden maken Zenner, Spielman en Geeraerts (2012) onderscheid tussen luxeleningen en noodzakelijke leningen. Luxeleningen zijn leningen waarvoor de ontvangende taal – de taal die het woord leent uit een andere taal (Van Coetsem, 1988) – al een ‘eigen’ standaardvariant kent. Een voorbeeld van een luxelening is het woord *magazine* dat is overgenomen uit het Engels, waarvoor het Nederlands ook het woord *tijdschrift* kent. Noodzakelijke leningen betreffen woorden waar de doeltaal geen ‘eigen’ woord voor kent, zoals de woorden *laptop*, *snowboard* en *coach*. Het huidige onderzoek richt zich specifiek op attitudes ten opzichte van luxeleningen.

2.3 Taalattitudes en taalattitudeonderzoek

Een taalattitude refereert aan de houding, beoordeling en/of voorkeur die een taalgebruiker aanneemt ten opzichte van een taal of taalvariëteit. Vaak gaat het daarbij specifiek om de houding ten opzichte van de standaardtaal vergeleken met variaties op de standaardtaal, zoals dialecten en sociolecten (Geeraerts, 1993). Volgens Boves en Gerritsen (1995) zijn taalattitudes indrukken gebaseerd op taalgebruik, die je aanleert tijdens het proces van socialisatie. Taalattitudes vormen de basis van taalkeuzes en taalgedrag en kunnen daarmee sociale interactie beïnvloeden (Van Hout & Knops, 2011). Ze kunnen positief, neutraal en/of negatief zijn. Volgens Van Hout & Knops (2011, p. 10-13) kan de variatie in taalattitudes op verschillende manieren bekeken worden. Zij maken namelijk onderscheid tussen stimuluseffecten (oftewel linguïstische determinanten), subjecteffecten (oftewel sociale determinanten) en situatie-effecten (oftewel situationele determinanten). Stimuluseffecten hebben betrekking op de linguïstische elementen die een attitude vormen en subjecteffecten op de sociale kenmerken van de persoon die de attitude heeft. Situationele effecten gaan over de specifieke situatie of bredere sociaal-culturele context waarin de attitude wordt gevormd. Volgens Preston (1989) zijn ook educatie en prestige en media-invloed factoren die bijdragen aan het vormen van taalattitudes. Iemands opleidingsniveau beïnvloedt volgens hem zijn of haar taalattitude, evenals de sociale status die de betreffende taal heeft in de maatschappij. Talen die geassocieerd worden met een hoge educatieve status genieten vaak ook meer prestige. Het Latijn, een taal die wordt geassocieerd met een hoge educatieve status, wordt bijvoorbeeld gezien als een prestigieuze taal (Cools, 2017). Ook de manier waarop een taal in de media wordt gebruikt of neergezet, kan taalattitudes beïnvloeden: media fungeren als krachtige bronnen van taalstandaarden en taalnormen (Preston, 1989).

Taalattitudes worden dus gevormd en beïnvloed door verschillende factoren. Taalattitudes kunnen onderzocht worden, bijvoorbeeld door één of enkele van die factoren te manipuleren. Habtay et al. (2013) onderzochten bijvoorbeeld het effect van spel- en/of grammaticafouten in advertenties op consumentattitude en het mogelijke modererende effect van leeftijd op die attitude. Zij verwachtten dat oudere consumenten een negatievere attitude zouden hebben ten opzichte van advertenties met spel- en/of grammaticafouten dan jongeren, maar deze verwachting werd niet bevestigd. Er bleek geen verschil te bestaan tussen de attitudes van jongeren en ouderen ten opzichte van spel- en/of grammaticafouten in advertenties.

Taalattitudeonderzoek maakt inzichtelijk hoe taal(gebruik) zich verhoudt tot de maatschappij (Ebertowski, 1977). Of een taalvariëteit al dan niet populair is, zegt mogelijk iets

over het voortbestaan ervan (De Cort, 2010), wat cruciaal kan zijn voor het behoud van bedreigde talen (Van Hout & Knops, 2011). Taalattitudeonderzoek biedt bovendien inzicht in de dynamiek van taalgebruik binnen een samenleving en de relatie tussen taalgebruik en sociale structuren. Ten slotte kan taalattitudeonderzoek beleidsmakers helpen bij het ontwikkelen van strategieën (bijvoorbeeld onderwijsstrategieën) die aansluiten bij de attitudes van de doelgroep (Giles & Johnson, 1981).

Taalattitudes worden vaak onderzocht met behulp van vragenlijsten en/of interviews. Onderzoekers maken daarbij gebruik van een steekproef die de algemene populatie zo goed mogelijk representeert. Bij taalattitudeonderzoek aan de hand van een vragenlijst worden respondenten door middel van open en/of gesloten vragen gevraagd naar hun mening over bijvoorbeeld stellingen, uitspraken of gesproken of geschreven taalfragmenten. Vaak worden onderzoeken naar taalattitudes uitgesplitst over verschillende groepen, zoals mannen tegenover vrouwen, jongeren tegenover ouderen of laagopgeleiden tegenover hoogopgeleiden. Zo kunnen de attitudes van verschillende groepen met elkaar vergeleken worden (Variatie in het Nederlands, z.d.).

2.4 Attitudes ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands

Het Engels heeft een sterke invloed op het Nederlands, volgens Kuiper (2015) vooral op het gebied van woordenschat en idioom (uitspraken en gezegdes). Volgens Van Bezooijen et al. (2009) zijn de Engelse leenwoorden bovendien behoorlijk herkenbaar voor Nederlanders: in hun onderzoek werd de niet-Nederlandse herkomst van Engelse woorden in 91% van de gevallen herkend. Dit kan volgens Kuiper (2015) leiden tot een verhoogde acceptatie van Engelse woorden en uitdrukkingen in het Nederlands. In zijn onderzoek geeft Kuiper geen verklaring voor deze verhoogde acceptatie. Soms wordt de invloed van het Engels echter als bedreiging voor het Nederlands gezien (Kuiper, 2015). Want hoewel veel Nederlanders het Engels zien als een prestigieuze taal, is niet iedereen even tolerant wat betreft de toenemende invloed die het Engels op de Nederlandse taal heeft. Sommigen zien Engelse leenwoorden namelijk als een gevaar voor de Nederlandse taal (Grezel, 2007) en zijn bang dat het Nederlands uiteindelijk helemaal zal verdwijnen door de opmars van het Engels (Onze Taal, 2019). Er bestaan dan ook verschillende organisaties die de invloed van de Engelse taal op de Nederlandse taal en maatschappij willen terugdringen en zich inzetten voor het beschermen van de Nederlandse taal en cultuur. Zo probeert de Stichting Nederlands onvertaald Engels te ‘vernederlandsen’ door alternatieven te bedenken voor anglicismen, zet De Bond tegen leenwoorden zich in om het gebruik van zuiver Nederlands aan te moedigen en leenwoorden

terug te dringen en wil het Algemeen-Nederlands Verbond de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen versterken om de Nederlandse en Vlaamse taal en cultuur te behouden (Onze Taal, 2019).

Naast de onderzoeken van Kuiper (2015) en Grezel (2007), zijn nog meer onderzoeken uitgevoerd naar de attitudes ten opzichte van het gebruik van Engels in het Nederlands (Albeik, 2016; Van Meurs et al., 2007). Zo richtte onderzoek van Van Meurs et al. (2007) zich op het effect van Engelse functiebenamingen versus vergelijkbare Nederlandse functiebenamingen op Nederlandse participanten. Participanten beoordeelden Engelse functiebenamingen op aantrekkelijkheid, natuurlijkheid en begrijpelijkheid. Drie van de vijf Engelse functiebenamingen werden slechter beoordeeld dan de vergelijkbare Nederlandse benamingen. Daarnaast hadden de participanten in drie van de vijf gevallen een voorkeur voor de baan met Nederlandse functieomschrijving boven die met Engelse functieomschrijving.

Ook Albeik (2016) deed onderzoek naar meningen van Nederlanders en Vlamingen over Engelse functiebenamingen. Volgens zijn resultaten was 42% van de Nederlandse participanten negatief over Engelse functiebenamingen, 15% neutraal en 43% positief. Participanten beoordeelden de Engelse functiebenamingen wel als significant minder natuurlijk en minder duidelijk dan Nederlandse.

Hoewel uit eerdere onderzoeken naar voren kwam dat het Engels soms negatiever beoordeeld wordt dan het Nederlands, toonden Edwards en Fuchs (2018) aan dat het gros van de Nederlanders de Engelse taal niet per definitie ziet als een bedreiging. Velen beschouwen het Engels volgens hen als een nuttige extra taal, maar hebben desondanks vertrouwen in de status van het Nederlands ten opzichte van het Engels. Alle participanten in hun onderzoek vonden het Nederlands belangrijker binnen de Nederlandse maatschappij en arbeidsmarkt dan het Engels. Wel waren gaven participanten aan zich soms te ergeren aan het feit dat ze Engels moesten gebruiken, wat zou kunnen wijzen op een gevoel van ‘Engelse vermoeidheid’ onder Nederlanders (Lee, 2014).

De onderzoeken die hierboven aangehaald worden, zijn slechts een greep uit de taalattitudeonderzoeken op het gebied van de invloed van het Engels op het Nederlands (en andere talen). De verschillende resultaten laten zien dat niet iedereen dezelfde blik heeft en dat er verschillende attitudes bestaan ten opzichte van het gebruik van de Engelse taal in de Nederlandse maatschappij. Dat er over het algemeen verschillende taalattitudes bestaan is niet verrassend, aangezien deze (onder andere) worden gevormd door verschillende sociale factoren. In het huidige onderzoek worden communicatieve context, leeftijd en frequentie van

blootstelling aan het Engels meegenomen als factoren die de attitudes ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands mogelijk beïnvloeden. Daarom worden deze factoren en de mogelijke invloed die zij hebben op taalattitudes in het vervolg van dit theoretisch kader toegelicht.

2.5 De invloed van communicatieve context op taalattitudes

Om het mogelijk effect van communicatieve context op attitude te onderzoeken, wordt deze factor meegenomen als variabele in het huidige onderzoek. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen krantenartikelen en tijdschriftartikelen. Waar krantenartikelen over het algemeen nieuws beschrijven, zijn de artikelen opgenomen in tijdschriften meer uiteenlopend. Volgens Meedendorp (2021) onderscheidt een tijdschrift zich van een krant door de frequentie van verschijnen (een krant verschijnt dagelijks of wekelijks; een tijdschrift verschijnt vaak maandelijks), door de inhoudelijke thematiek (een krant rapporteert het nieuws; een tijdschrift rapporteert allerlei verschillende thema's) en het hebben van een omslag. Waar een krant dus altijd als doel heeft informerend te zijn, kan een tijdschrift ook slechts voor vermaak zorgen. Je zou kranten daarom als formeler kunnen beschouwen dan tijdschriften.

Volgens Krogull (2018) werden in de achttiende en negentiende eeuw al verschillende taalregels gehanteerd onder verschillende contexten. Hij vergeleek teksten uit dagboeken, brieven en kranten uit die tijd en concludeerde dat de (toen recentelijk ingevoerde) dt-regel in kranten beter toegepast werd dan in de andere tekstsoorten. Dat is niet gek, aangezien kranten formeler zijn en ze een groot publiek moeten bereiken (Krogull, 2018). Van der Meulen (2018) stelt in een reactie op Krogulls onderzoek dat er nog steeds veel variatie bestaat ondanks dat iedereen de taalregels tegenwoordig leert op school.

Dat taalregels in verschillende contexten verschillend worden toegepast, zou mogelijk kunnen bekeken dat taalattitudes in verschillende contexten ook verschillen. Onderzoek van Surkyn et al. (2022) en Weijers (2022) toonden aan dat spelfouten inderdaad negatiever werden beoordeeld in formele contexten dan in informele contexten.

Surkyn et al. (2022) onderzochten de attitudes van middelbare scholieren ten opzichte van spelfouten in schoolopdrachten en in chatgesprekken via WhatsApp en Facebook Messenger met bekenden en vonden een verschil tussen attitudes in beide contexten. Zij onderzochten hoeveel waarde studenten hechten aan correcte spelling hun resultaten lieten zien dat ruim 93% van de scholieren correcte spelling belangrijk vond in schoolopdrachten, in berichten die ze stuurden naar hun docenten en in berichten die ze ontvingen van hun docenten voor het vak Nederlands. De meerderheid van de participanten vond spelfouten in

chatgesprekken via WhatsApp en Facebook Messenger acceptabel. In lijn met deze resultaten vond Weijers (2022) dat communicatiecontext invloed had op de attitude ten opzichte van apostroffouten. Zij mat de attitudes van participanten ten opzichte van apostroffouten en maakte daarbij onderscheid tussen fouten die voorkwamen in (fictieve) krantenartikelen en (fictieve) privé WhatsAppberichten. Uit de resultaten bleek dat participanten negatiever waren over apostroffouten in krantenartikelen dan in WhatsAppberichten.

Niet alleen spelfouten worden negatiever beoordeeld in formele communicatie dan in informele communicatie. Volgens Rys et al. (2019) is de attitude van Nederlanders ten opzichte van het gebruik van andere talen dan Nederlands in het hoger onderwijs, een context die formeel genoemd kan worden, de afgelopen jaren ook negatiever geworden. Van Gennep (2021) onderzocht de attitude van studenten ten opzichte van Engelstalige en Nederlandstalige berichten van de Universiteit Utrecht. Ze vond geen eenduidige resultaten: in sommige gevallen werd het Engels als duidelijker en beter passend gevonden, andere berichten werden in het Nederlands interessanter gevonden dan in het Engels.

2.6 De invloed van leeftijd op taalattitudes

Volgens Van der Sijs (1996) heeft het Engels al sinds de 19e eeuw invloed op het Nederlands. Dat betekent dat al vele generaties Nederlanders te maken hebben gehad met die Engelse invloeden, hoewel de laatste generaties natuurlijk in veel grotere mate dan enkele generaties geleden. Volgens Droeven (2023) bevat het taalgebruik van jongeren zelfs meer Engelse woorden dan ooit. Naast de grote blootstelling aan het Engels via sociale media, lezen jongeren ook veel boeken in het Engels. Volgens NOS (2022) krijgen Engelse boeken onder jongeren zelfs massaal de voorkeur boven Nederlandstalige boeken. Regelmatige blootstelling aan het Engels draagt volgens Kuppens (2007) ook bij aan de actieve woordenschat. Haar onderzoek liet zien dat Vlaamse jongeren die (bijna) dagelijks naar Engelstalige televisie kijken een grotere actieve woordenschatkennis hebben, zowel op de korte als op de lange termijn. Maar zorgt die grote blootstelling aan het Engels onder jongeren dan ook voor een positievere attitude ten opzichte van Engelse invloeden op het Nederlands in vergelijking met ouderen?

In eerder onderzoek van Weijers (2022) bleek dat leeftijd invloed had op de herkenning van apostroffouten in het Nederlands: jongeren herkenden fouten in apostrofgebruik beter dan ouderen. Bij het herkennen van die fouten kon verwarring over de apostrofgeregels een rol spelen, aangezien die regels in het Engels en Nederlands precies tegenovergesteld zijn. Leeftijd bleek in haar onderzoek echter geen rol te spelen in de attitude die participanten hadden ten opzichte van apostroffouten: jongeren en ouderen verschilden niet significant van elkaar in attitude.

Edwards en Fuchs (2018) onderzochten de attitudes van Nederlanders ten opzichte van het toenemende gebruik van het Engels in de Nederlandse maatschappij. Zij vonden wel een verschil in attitude ten opzichte van de Engelse taal onder Nederlandse jongeren en ouderen. Participanten in hun onderzoek die een positieve attitude hadden ten opzichte van het Engels waren over het algemeen jonger dan participanten die negatief waren over het Engels.

2.7 De invloed van blootstelling aan het Engels op taalattitudes

Door de enorme opkomst van het Engels de afgelopen decennia, speelt de taal een steeds grotere rol in Nederland (Naber & Lowie, 2012). Binnen de wetenschap en op universiteiten is de taal volgens Edelenbos en De Jong (2004) inmiddels zelfs de belangrijkste taal, belangrijker nog dan het Nederlands. Blootstelling aan de Engelse taal lijkt dan ook steeds onvermijdelijker. Kinderen worden bijvoorbeeld niet meer alleen in hun vrije tijd blootgesteld aan de Engelse taal door het bekijken en beluisteren van Engelstalige video's en muziek, maar ook op school krijgen ze steeds meer en vanaf een steeds jongere leeftijd te maken met het Engels (Naber & Lowie, 2012). Dat doet de vraag rijzen of die toenemende blootstelling aan het Engels invloed heeft op het Nederlands van kinderen en volwassenen en op de attitude ten opzichte van de invloed van het Engels op het Nederlands van jongeren en ouderen?

Volgens Baker (2006) en Nikolov en Mihaljevic Djigunovic (2006) hoeft het leren van een tweede taal niet ten koste te gaan van de moedertaal en zou het daar zelfs een positief effect op kunnen hebben. Nikolov en Mihaljevic Djigunovic (2006) vonden in hun literatuurstudie namelijk dat het leren van meerdere talen bijdraagt aan de algemene cognitieve ontwikkeling, waardoor het linguïstisch bewustzijn toeneemt. Dit kan een positief effect hebben op de moedertaal. Deze hypothese wordt ondersteund door de Common Underlying Proficiency Theory van Cummins (1979), die stelt dat er een gemeenschappelijke onderliggende taalvaardigheid bestaat die de ontwikkeling van twee- en meertaligheid ondersteunt.

Anderzijds kunnen door het contact tussen het Engels en het Nederlands juist ook taalfouten ontstaan in geschreven en gesproken Nederlandse taalproductie (Govers, 2009). Want hoewel het Engels en het Nederlands enkele overeenkomsten kennen, kennen ze ook veel verschillen, zowel wat betreft spelling (denk terug aan 'hey!' in plaats van 'hee!') en grammatica (denk terug aan de veranderende volgorde van tijds- en plaatsbepaling) als vocabulaire (denk terug aan 'sale' in plaats van 'uitverkoop'). Govers (2009) onderzocht de Nederlandse taalvaardigheden van middelbare scholieren die tweetalig onderwijs (tto) met Engels als tweede taal volgen. Ze vergeleek die vaardigheden met scholieren die geen tto volgen. Omdat de meeste tto-leerlingen het tweetalige onderwijs volgden om extra uitgedaagd

te worden, verwachtte Govers dat zij eerder beter dan slechter zouden presteren wat betreft Nederlandse taalvaardigheden dan de leerlingen van het reguliere onderwijs. Deze verwachting werd echter niet bevestigd door de resultaten van haar onderzoek. Uit haar onderzoek bleek namelijk dat tto-leerlingen meer fouten maken in hun Nederlands dan de leerlingen die regulier onderwijs volgen. Tto-leerlingen maken bijvoorbeeld meer fouten met hoofdlettergebruik, leestekens, samenstellingen en het vertalen van ‘instinkwoorden’ (bv. *global* vertaald als *globaal* in plaats van als *wereldwijd*). De resultaten van Govers (2009) duiden er dus op dat de bovengemiddelde blootstelling aan het Engels van de tto-leerlingen een negatieve invloed heeft op hun Nederlands. Dat onderzoek betrof echter de taalproductie van de leerlingen, en testte dus niet of tto-leerlingen ook anders scoorden bij het herkennen van taalfouten en/of Engelse invloeden op de Nederlandse taal. Uit de resultaten kunnen bovendien geen conclusies getrokken worden over de attitudes ten opzichte van Engelse invloeden op het Nederlands van beide groepen leerlingen.

In eerder onderzoek van Weijers (2022) werd onderzocht of beheersing van het Engels een rol speelt bij de herkenning en attitude ten opzichte van apostroffouten in het Nederlands. De resultaten lieten zien dat zowel de zelfgerapporteerde beheersing van het Engels als de expliciete kennis van de apostroffregels in het Engels geen voorspeller was voor herkenning van de apostroffouten in het Nederlands. Volgens dat onderzoek zou een betere beheersing van het Engels dus niet automatisch leiden tot het beter herkennen van taalfouten in het Nederlands. Een mogelijke oorzaak van dat resultaat is dat de Engelse en Nederlandse regels omtrent apostrofgebruik weliswaar op elkaar lijken, maar niet helemaal overeenkomen, wat voor verwarring zou kunnen zorgen (Weijers, 2022). Volgens de Onderwijsraad (2008) kan een tweede taal namelijk zorgen voor verwarring en het maken van fouten in de eerste taal. Als er in Weijers (2022) inderdaad sprake was van verwarring over de Engelse en Nederlandse apostroffregels zou die verwarring mogelijk veroorzaakt kunnen zijn door regelmatige blootstelling aan het Engels. Door die regelmatige blootstelling waren de respondenten mogelijk dusdanig gewend geraakt aan de Engelse notatie, waardoor ze de Nederlandse niet meer als incorrect beschouwden. Verder liet haar onderzoek zien dat beheersing van het Engels geen significante voorspeller was voor iemands attitude ten opzichte van apostroffouten in het Engels.

Ook Edwards en Fuchs (2018) namen het Engelse taalvaardigheidsniveau mee als variabele in hun onderzoek naar de attitude van Nederlanders ten opzichte van het toenemende gebruik van het Engels in de Nederlandsche maatschappij. Hun onderzoek liet zien dat participanten die positief tegenover het Engels stonden vaak een hoger (zelfgerapporteerd)

taalvaardigheidsniveau hadden gemiddeld. Andersom scoorden participanten met een negatieve attitude ten opzichte van het Engels vaak lager dan gemiddeld op (zelfgerapporteerd) taalvaardigheidsniveau.

Hoewel beheersing van de Engelse taal en blootstelling aan de Engelse taal niet per definitie hand in hand gaan, is het wel mogelijk dat er een verband bestaat tussen die twee. Kijkend naar de resultaten van Edwards en Fuchs (2018) zou dat kunnen betekenen dat mensen die vaker blootgesteld worden aan het Engels positiever zijn over de taal dan mensen die er minder vaak aan blootgesteld worden. Om te onderzoeken of dat daadwerkelijk zo is, zal het huidige onderzoek blootstelling aan het Engels meenemen als variabele die attitude ten opzichte van de Engelse invloed op het Nederlands mogelijk beïnvloedt.

3. Onderzoeksvragen en hypothesen

Voor dit onderzoek werd één hoofdvraag opgesteld, die onderzocht zal worden aan de hand van verschillende deelvragen. In dit hoofdstuk worden de hoofd- en deelvragen gepresenteerd en de totstandkoming ervan wordt onderbouwd aan de hand van informatie en voorgaande literatuur die werd besproken in het theoretisch kader. Vervolgens worden de voorspellingen van het huidige onderzoek gepresenteerd aan de hand van de hypothesen.

3.1 Onderzoeksvragen

In sectie 2 werd het belang van taalattitudeonderzoek aangetoond, namelijk het inzichtelijk maken hoe taal(gebruik) zich verhoudt tot de maatschappij. Bovendien kan taalattitudeonderzoek uitwijzen of bepaalde taalvariëteiten al dan niet populair zijn, wat iets kan zeggen over het voortbestaan ervan. Omdat de onderzoeksresultaten over het gebruik van het Engels in Nederlandstalige uitingen uiteenlopen is nader onderzoek op dit gebied nodig. Voor het huidige onderzoek is daarom de volgende hoofdvraag opgesteld:

Wat zijn de attitudes ten opzichte van talige ontlening uit het Engels in het Nederlands in verschillende communicatieve contexten?

Deze onderzoeksvraag zal worden beantwoord aan de hand van de volgende deelvragen. De deelvragen zijn opgesteld op basis van factoren die taalattitudes mogelijk beïnvloeden. In het theoretisch kader kwamen enkele van deze factoren reeds aan de orde. Zo bleek dat communicatieve context en sociale/demografische factoren, zoals leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels taalattitudes mogelijk beïnvloeden. Tevens werden in het theoretisch kader verschillende soorten ontlening besproken. Het is mogelijk dat deze verschillende typen ontlening verschillende attitudes opwekken. Daarom werden de volgende deelvragen opgesteld:

- 1. In hoeverre beïnvloedt communicatieve context (krantenartikelen vs. tijdschriftartikelen) de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?*

2. *In hoeverre beïnvloeden achtergrondfactoren zoals leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels de attitude attitudes ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?*
3. *In hoeverre beïnvloeden woordsoort (zelfstandig naamwoorden vs. werkwoorden vs. uitdrukkingen) en type ontlening (Engelse woord vs. letterlijke Nederlandse vertaling) de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?¹*

3.2 Hypothesen

Op basis van de gepresenteerde informatie in het theoretisch kader worden in deze sectie vijf hypothesen geformuleerd. De hypothesen zijn de verwachte antwoorden op de deelvragen en voorspellen dus de resultaten van het onderzoek.

Ten eerste werd in het theoretisch kader duidelijk dat men meer waarde hecht aan correct taalgebruik in formele contexten dan in informele contexten (Krogull, 2018; Surkyn et al. 2022; Weijers, 2022). De attitude van Nederlands ten opzichte van het gebruik van Engels in het hoger onderwijs bleek bovendien de afgelopen jaren negatiever te zijn geworden (Rys et al., 2019). Op basis van deze bevindingen werd de eerste hypothese opgesteld, die als volgt luidt:

1. *Communicatieve context beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: de attitude is negatiever wanneer die ontlening voorkomt in krantenartikelen dan wanneer die voorkomt in tijdschriftartikelen.*

Verder kwam in het theoretisch kader het mogelijke effect van leeftijd en blootstelling aan het Engels op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels aan de orde. Eerder onderzoek wees uit dat mensen die een positieve attitude hadden ten opzichte van de Engelse taal over het algemeen jonger waren en hadden een hogere Engelse taalvaardigheid dan mensen met een negatieve attitude (Edwards & Fuchs, 2018). Op basis daarvan werden de volgende hypothesen opgesteld:

---

¹ De variabelen woordsoort en type ontlening werden geanalyseerd aan de hand van descriptieve statistieken en werden niet statistische getoetst.

2. *Leeftijd beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: jongeren hebben een negatievere attitude ten opzichte van die ontlening dan ouderen.*

3. *Frequentie van blootstelling aan het Engels beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: mensen die vaker worden blootgesteld aan het Engels hebben een positievere attitude ten opzichte van die ontlening dan mensen die minder vaak worden blootgesteld aan het Engels.*

Ten slotte werden er aparte hypothesen opgesteld over de mogelijke antwoorden op de derde deelvraag, die betrekking heeft op de invloed van woordsoort (werkwoorden vs. zelfstandig naamwoorden vs. uitdrukkingen) en type ontlening (Engelse woord in Nederlandse zin vs. letterlijke Nederlandse vertaling van Engels woord in Nederlandse zin) op de attitude. De factoren woordsoort en type ontlening kwamen in het theoretisch kader niet zo expliciet en uitgebreid aan bod als de voorgaande variabelen, omdat ze tot op heden nog niet expliciet zijn onderzocht. Het huidige onderzoek tracht daarom een eerste voorzichtige beschrijving te geven van de invloed die woordsoort en type ontlening kunnen hebben op attitude. De hypothesen over deze variabelen kunnen dus niet gebaseerd worden op resultaten uit eerder onderzoek. Daarom zijn deze hypothesen anders geformuleerd dan de eerste drie hypothesen, namelijk op basis van een nulhypothese (H0) en een alternatieve hypothese (H1). De effecten van woordsoort en type ontlening werden niet statistisch getoetst (zie sectie 4 en 5), waardoor deze resultaten zeer voorzichtig geïnterpreteerd dienen te worden.

De nulhypothese en alternatieve hypothese over de invloed van woordsoort luiden als volgt:

H_{w0}. Woordsoort heeft geen invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat geen verschil tussen de attitudes ten opzichte van zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen.

H_{w1}. Woordsoort heeft invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat een verschil tussen de attitudes ten opzichte van zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen.

De nulhypothese en alternatieve hypothese over de invloed van type ontlening luiden als volgt:

H₀. Type ontlening heeft geen invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat geen verschil tussen de attitudes ten opzichte van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten en letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten.

H₁. Type ontlening heeft invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat een verschil tussen de attitudes ten opzichte van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten en letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten.

4. Methode

4.1 Onderzoeksvariabelen

Dit onderzoek had vijf onafhankelijke variabelen: context, leeftijd, frequentie van blootstelling aan het Engels, woordsoort en type ontlening. Woordsoort (zelfstandig naamwoorden vs. werkwoorden vs. uitdrukkingen), type ontlening (Engels woord vs. letterlijke Nederlandse vertaling) en context (krantenartikelen vs. tijdschriftartikelen) werden beschouwd als categorische variabelen met een nominaal meetniveau. Leeftijd (18-25 jaar vs. 26-40 jaar vs. 41-60 jaar vs. 60+ jaar) en frequentie van blootstelling aan het Engels (minder dan één keer per week vs. één keer per week vs. meerdere keren per week vs. één keer per dag vs. meerdere keren per dag) werden beschouwd als categorische variabelen met een ordinaal meetniveau. Verder kende dit onderzoek één afhankelijke variabele, namelijk attitude. Attitude werd opgesplitst in verschillende waarden (professionaliteit, betrouwbaarheid, duidelijkheid, hip zijn, moeilijkheidsgraad en effectiviteit). Deze verschillende waarden werden samengevoegd tot één algemene attitude.

Naast de Engelse woorden en letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden werden in het onderzoek ook Franse leenwoorden gepresenteerd, maar deze dienden slechts als controlestimuli en werden niet meegenomen in de analyses. Het onderzoek betrof een experiment met een tussenproefpersoonontwerp en een binnenproefpersoonontwerp. Leeftijd, context en blootstelling aan het Engels werden tussenproefpersoon gemeten, wat wil zeggen dat deelnemers werden blootgesteld aan één van de twee niveaus van context en behoorden tot één van de niveaus van leeftijd en blootstelling aan het Engels. Er is gekozen voor een tussenproefpersoonontwerp, zodat participanten niet wisten dat er verschillende contexten waren en hun antwoorden daar dus niet door beïnvloeden werden. Woordsoort en type ontlening werden binnenproefpersoon gemeten, wat inhoudt dat alle participanten werden blootgesteld aan alle woordsoorten en typen ontlening. Het doel van de studie was onderzoeken of woordsoort, type ontlening, context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan de Engelse taal effect hadden op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels. Attitude werd gemeten door middel van een online vragenlijst.

4.2 Materialen

Participanten in dit onderzoek werden blootgesteld aan één van de twee contexten: ze kregen fictieve fragmenten te zien uit krantenartikelen of tijdschriftartikelen. In de doelstimuli die participanten te zien kregen, vond ontlening uit het Engels in het Nederlands plaats. Iedere

stimulus bestond uit één zin die voor dit onderzoek werd geformuleerd; de stimuli werden niet overgenomen uit bestaande bronnen. Voorafgaand aan de stimuli, werd participanten verteld of ze zinnen afkomstig uit fictieve krantenartikelen of fictieve tijdschriftartikelen te zien kregen. Participanten wisten niet dat er ook een andere context was dan de context die zij te zien kregen. Om de stimuli er visueel uit te laten zien als fragmenten uit de betreffende contexten, werden de stimuli in de krantenconditie getoond in het lettertype Times New Roman en de stimuli in de tijdschriftenconditie in het lettertype Tahoma. Daarnaast stond achter de stimuli in de krantenconditie (*De Utrechter Courant, 2023*) en in de tijdschriftenconditie (*Balans Magazine, 2023*). Het doelwoord in de stimuli werd gemarkeerd door deze aan te duiden in bold. Waar mogelijk betroffen de stimuli over hetzelfde doelwoord in beide condities hetzelfde onderwerp. Een voorbeeld van een stimulus die werd gebruikt in de krantenconditie is: “Voormalig Oranje-**keeper** Edwin van der Sar werd op vakantie in Kroatië getroffen door een hersenbloeding. (*De Utrechter Courant, 2023*)”. In de tijdschriftenconditie was de stimulus met als doelwoord *keeper* als volgt: “In de rubriek *Voetbalvrouwen* vertelt Annemarie van Kesteren, de vrouw van voormalig Oranje-**keeper** Edwin van der Sar, over de heftige dagen na Edwins hersenbloeding. (*Balans Magazine, 2023*)”. Bij iedere stimulus werd participanten gevraagd aan te geven wat ze vonden van het doelwoord in de stimulus in plaats van het Nederlandse equivalent (zie sectie 4.3 voor een beschrijving van de vraagstelling). Het Nederlandse equivalent (in het geval van de voorbeeldzin: “doelman”) werd daarbij genoemd in de vraag.

De doelwoorden in de stimuli waren zelfstandig naamwoorden, werkwoorden of uitdrukkingen. De stimuli werden opgedeeld in twee categorieën: woorden die letterlijk zijn overgenomen uit het Engels (Engelse woorden in een Nederlandse zin) en calques (letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden waar ook een Nederlands equivalent voor bestaat). Daarnaast waren er controlestimuli, die Franse woorden bevatten in plaats van Engelse woorden. Iedere participant kreeg in totaal 27 stimuli te zien, waarvan negen stimuli die Engelse woorden betroffen, negen die letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden betroffen, en negen Franse controlestimuli. Van de stimuli die Engelse woorden of letterlijke vertalingen van Engelse woorden betroffen, waren er per categorie steeds drie een zelfstandig naamwoord, drie een werkwoord en drie een uitdrukking. Om de verschillende categorieën en de stimuli behorend tot die categorieën inzichtelijk te maken, volgt hieronder een tabel (Tabel 1) die de categorieën en stimuli overzichtelijk weergeeft.

Tabel 1. Schematische weergave van de verschillende categorieën en de stimuli per categorie gebruikt in dit onderzoek, inclusief de controlestimuli.

	zelfstandig naamwoorden	werkwoorden	uitdrukkingen
Engelse woorden	deadline	cancelen	better safe than sorry
	provider	deleten	no pain, no gain
	keeper	downloaden	Under the weather
letterlijke vertalingen	karakter	komen in	niet mijn kopje thee
	huisgemaakt	missen	huid en botten
	brandnieuwe	adresseren	meer afbijten dan je kan kauwen
Franse controlestimuli	visite	tutoyeren	à l'improviste
	journalist	transpireren	moment suprême
	etui	accorderen	pur sang

4.3 Respondenten

In totaal zijn de antwoorden van 112 respondenten meegenomen in dit onderzoek. Van de oorspronkelijk 158 respondenten zijn er 46 verwijderd voorafgaand aan de analyses. Respondenten werden verwijderd als zij een andere moedertaal hadden dan het Nederlands en/of aan minder dan de helft van de stimuli waren blootgesteld doordat zij de vragenlijst vroegtijdig hadden afgebroken. Participanten deden gemiddeld 15 minuten en 43 seconden over het invullen van de vragenlijst, uitschieters (korter dan 5 minuten en langer dan 40 minuten) buiten beschouwing gelaten.

Van de 112 respondenten, behoorden er 40 (35,7%) tot de leeftijdsgroep 18-25 jaar oud, 26 (23,2%) tot de leeftijdsgroep 26-40 jaar oud, 24 (21,4%) tot de leeftijdsgroep 41-60 jaar oud en 22 (19,6%) tot de leeftijdsgroep 61+ jaar oud. Uit de χ^2 -toets tussen Leeftijd en Context bleek geen verband te bestaan ($\chi^2 (3) = 1,83, p = .609$). Dit betekende dat de randomisatie van participanten van de vier leeftijdsgroepen over de twee contexten geslaagd was. Van alle respondenten waren er 76 vrouw (67,9%), 35 man (31,1%) en 1 non-binair (< 1%).

Het hoogst genoten opleidingsniveau van de respondenten varieerde van VMBO tot PhD. Er waren 2 respondenten met opleidingsniveau VMBO (1,8%), 1 met opleidingsniveau HAVO (< 1%), 8 met opleidingsniveau MBO (7,1%), 44 met opleidingsniveau HBO (39,3%), 10 met opleidingsniveau WO Bachelor (8,9%), 46 met opleidingsniveau WO Master (41,1%) en 1 met opleidingsniveau PhD (< 1%). Uit de χ^2 -toets tussen Leeftijd en Opleidingsniveau bleek een verband te bestaan ($\chi^2 (18) = 48,41, p < .001$). De lagere opleidingsniveaus (VMBO, HAVO en MBO) kwamen relatief vaker voor in de hogere leeftijdsgroepen (41-60 jaar oud en 61+ jaar oud), terwijl de hogere opleidingsniveaus (WO Bachelor en WO Master) relatief vaker voorkwamen in de laagste leeftijdsgroep (18-25 jaar oud).

Van alle respondenten gaven er 2 (1,8%) aan minder dan één keer per week te worden blootgesteld aan het Engels, 3 (2,7%) één keer per week, 14 (12,5%) meerdere keren per week, 8 (7,1%) één keer per dag en 85 (75,9%) meerdere keren per dag. Uit de χ^2 -toets tussen Context en Blootstelling aan het Engels bleek geen verband te bestaan ($\chi^2 (4) = 8,02, p = .091$). De randomisatie van participanten met verschillende frequenties van blootstelling aan het Engels over de twee contexten was dus geslaagd. Uit de χ^2 -toets tussen Leeftijd en Blootstelling aan het Engels bleek een verband te bestaan ($\chi^2 (12) = 30,90, p = .002$). De lagere frequenties van blootstelling aan het Engels (minder dan één keer per week, één keer per week meerdere keren per week) kwamen relatief vaker voor in de hogere leeftijdsgroepen (41-60 jaar oud en 61+ jaar oud), terwijl de hoogste frequentie van blootstelling aan het Engels kwamen relatief vaker voorkwam in de lagere leeftijdsgroepen (18-25 jaar oud en 26-40 jaar oud).

4.4 Instrumentatie

Attitude werd gemeten middels een online vragenlijst. Na enkele demografische gegevens (geslacht, leeftijd, opleidingsniveau) in te hebben gevuld, werd participanten eerst gevraagd aan te geven hoe vaak zij worden blootgesteld aan het Engels, door middel van onderwijs, werk, het lezen van boeken, tijdschriften en/of nieuws, het kijken van films, series en/of andere video's en/of het luisteren van muziek. Participanten gaven dit aan door een meerkeuzevraag

te beantwoorden met als antwoordopties “minder dan 1 keer per week”, “1 keer per week”, “meerdere keren per week”, “1 keer per dag” en “meerdere keren per dag”. Ook werd participanten gevraagd of zij voornamelijk blootgesteld werden aan geschreven Engels, gesproken Engels, zowel geschreven als gesproken Engels of geen van beide. Vervolgens werden de participanten blootgesteld aan de stimuli en werd hun attitude ten opzichte van deze stimuli gemeten. Per stimulus werd de attitude gemeten aan de hand van zes 5-punts semantische differentiaal vragen, namelijk: professioneel – onprofessioneel, duidelijk – onduidelijk, betrouwbaar – onbetrouwbaar, hip – niet hip, makkelijk – moeilijk en effectief – niet effectief. De betrouwbaarheid van de attitude ten opzichte van de stimulus bestaande uit zes items bleek goed: $\alpha = .89$. Het gemiddelde van de zes items ten opzichte van iedere stimuli is berekend en deze gemiddelde attitudescore werd gebruikt in de verdere analyses. De participanten werd gevraagd per stimulus aan te geven of zij in dat geval het Engelse (of, in het geval van de controlestimuli, het Franse) woord/de letterlijke vertaling van het Engelse (of Franse) woord zouden gebruiken of het Nederlandse equivalent ervan. Voor de gehele survey inclusief alle vragen en antwoordopties, zie bijlage A.

4.5 Procedure

De survey werd online, individueel en volledig anoniem afgenomen via Qualtrics. Respondenten werden geworven door middel van *convenience sampling*. Dat wil zeggen dat de survey verspreid werd onder bekenden. De respondenten werden benaderd via WhatsApp en sociale media (Instagram en Facebook). Daarnaast werden er respondenten geworven doordat participanten die de survey reeds hadden ingevuld deze doorstuurden naar bekenden van hen (*snowball sampling*). Deelname aan het onderzoek was vrijwillig: respondenten ontvingen geen vergoeding of andere beloning in ruil voor deelname. Voorafgaand aan het invullen van de survey kregen deelnemers een introductie met daarin een korte uitleg te zien over wat er van ze verwacht werd (zie bijlage A voor de volledige survey inclusief uitleg die participanten vooraf te zien kregen). Respondenten werd verteld dat het onderzoek gericht was op attitudes ten opzichte van Engelse invloeden op de Nederlandse taal, maar verdere details over het exacte doel van de studie kregen ze niet. Ook stonden in de introductie contactgegevens van de onderzoeker die deelnemers bij eventuele vragen konden benaderen. Alvorens echt aan de survey te beginnen, werd respondenten gevraagd toestemming te geven voor deelname. Indien respondenten de button “ik wil niet meedoen” aanklikten, werden zij automatisch naar het einde van de survey geleid. Indien respondenten de button “ik ga akkoord”

aanklikten, werden zij verder geleid naar de vragen van de survey. Vervolgens werd hen eerst een aantal demografische vragen gesteld. Daarna werd participanten gevraagd aan te geven hoe vaak zij blootgesteld worden aan het Engels en of zij voornamelijk blootgesteld worden aan gesproken of geschreven Engels. Respondenten werden willekeurig verdeeld over de twee condities. Elke deelnemer kreeg dus stimuli te zien afkomstig uit fictieve krantenartikelen óf uit fictieve tijdschriftartikelen. Iedere participant beantwoordde vragen over 27 stimuli, waarvan negen letterlijk overgenomen Engelse woorden, negen letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden en negen Franse controlestimuli. De procedure was voor alle respondenten gelijk.

4.6 Statistische toetsing

Dit onderzoek had een 2 (context: krantenartikelen vs. tijdschriftartikelen) x 2 (type ontlening: Engelse woord vs. letterlijke Nederlandse vertaling) x 3 (woordsoort: zelfstandig naamwoord vs. werkwoord vs. uitdrukking) x 4 (leeftijd: 18-25 jaar, 26-40 jaar, 41-60 jaar, 61+ jaar) x 5 (blootstelling aan het Engels: minder dan één keer per week vs. één keer per week vs. meerdere keren per week vs. één keer per dag vs. meerdere keren per dag) ontwerp. Gezien het onderzoek zowel binnenproefpersoonfactoren als tussenproefpersoonfactoren bevatte, werd een mixed factorial design gebruikt om de effecten van alle onafhankelijke variabelen op attitude te onderzoeken. In verband met de moeilijkheidsgraad van deze toets werd echter besloten om alleen de variabelen die tussenproefpersoon werden gemeten statistisch te toetsen. Daarom werd er een meervoudige univariate variantieanalyse uitgevoerd om te toetsen of er hoofdeffecten bestonden van context, leeftijd en/of blootstelling aan het Engels op attitude. Deze toets werd uitgevoerd met het programma SPSS (IBM SPSS Statistics 27). De variabelen woordsoort en type ontlening werden op een kwalitatieve/beschrijvende wijze geanalyseerd door ze onderling met elkaar te vergelijken op basis van gemiddelden en standaardafwijkingen. De mogelijke effecten van deze variabelen op de attitude konden dus niet statistische bewezen worden en moeten daarom zeer voorzichtig geïnterpreteerd worden.

5. Resultaten

Om mogelijke effecten van communicatieve context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands te onderzoeken, werd een meervoudige variantieanalyse uitgevoerd. Verder werden gemiddelden en standaarddeviaties berekend om te bekijken of er mogelijke effecten zouden kunnen zijn van woordsoort en type ontlening op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands. De effecten van woordsoort en type ontlening werden dus niet statistisch getoetst en konden daarom niet bewezen worden. Deze mogelijke effecten moeten daarom zeer voorzichtig geïnterpreteerd worden.

5.1 Output model

De effecten van context, leeftijd en blootstelling aan het Engels op attitude werden getoetst aan de hand van een meervoudige multivariate variantieanalyse. Ook werd aan de hand van deze analyse getoetst of er interactie-effecten tussen twee of meer van de variabelen optraden. Er bleken geen significante hoofdeffecten van context, leeftijd en blootstelling aan het Engels. Ook bleken er geen significante interactie-effecten tussen context, leeftijd en/of blootstelling aan het Engels. In de secties 5.2, 5.3 en 5.4 worden de resultaten per variabele uitgebreider besproken.

Tabel 2 biedt een schematisch overzicht van de gemiddeldes, standaarddeviaties en aantal observaties per context en leeftijdscategorie voor attitude. Voor een volledige tabel inclusief gemiddeldes, standaarddeviaties en aantal observaties per frequentie categorie van blootstelling aan het Engels, zie bijlage B.

Tabel 2. Gemiddeldes (*M*), standaarddeviaties (*SD*) en aantal observaties (*n*) per Context (Krantenartikelen vs. Tijdschriftartikelen) en Leeftijdscategorie (18-25 jaar oud vs. 26-40 jaar oud vs. 41-60 jaar oud vs. 61+ jaar oud) voor Attitude (1 = hele positieve attitude, 5 = hele negatieve attitude).

Context	Leeftijd	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>
Krantenartikelen	18-25 jaar	2.44	0.35	22
	26-40 jaar	2.39	0.28	10
	41-60 jaar	2.65	0.27	12
	61+ jaar	2.80	0.45	10

	Totaal	2.54	0.37	54
Tijdschriftartikelen	18-25 jaar	2.38	0.33	18
	26-40 jaar	2.35	0.27	16
	41-60 jaar	2.70	0.51	12
	61+ jaar	2.58	0.40	12
	Totaal	2.48	0.39	58
Totaal	18-25 jaar	2.41	0.22	40
	26-40 jaar	2.37	0.27	26
	41-60 jaar	2.68	0.40	24
	61+ jaar	2.68	0.43	22
	Totaal	2.51	0.38	112

De effecten van woordsoort en type ontlening werden niet statistisch getoetst. Descriptieve statistieken leken een verschil aan te tonen in het effect van woordsoort: uitdrukkingen leken negatiever beoordeeld te worden dan werkwoorden en zelfstandig naamwoorden. Ook leken descriptieve statistieken een verschil aan te tonen in het effect van type ontlening: Engelse woorden en uitdrukkingen leken positiever beoordeeld te worden dan letterlijke Nederlandse vertalingen daarvan. In de secties 5.5 en 5.6 worden de resultaten per variabele uitgebreider besproken.

5.2 Effect van context op attitude

Om het mogelijke effect van context op de attitude te onderzoeken, werd de volgende deelvraag opgesteld: *“In hoeverre beïnvloedt communicatieve context (krantenartikelen vs. tijdschriftartikelen) de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?”*. Om het mogelijk effect van context te voorspellen, werd een hypothese opgesteld, die als volgt luidde: *“Communicatieve context beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: de attitude is negatiever wanneer die ontlening voorkomt in krantenartikelen dan wanneer die voorkomt in tijdschriftartikelen.”*

Uit de meervoudige univariate variantieanalyse van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels op Attitude bleek geen significant hoofdeffect van Context ($F(1, 88) = .289, p = .592$). Dit suggereert dat er geen significant effect bestaat van context op de attitude. Er trad ook geen interactie op tussen Context en Leeftijd ($F(3, 88) < 1, p = .839$) en/of Context en Blootstelling aan het Engels ($F(2, 88) = 2.115, p = .127$). Ten slotte werd er ook geen

interactie-effect gevonden van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels op de attitude ($F(3, 88) = 1.196, p = .316$). Dit suggereert dat er geen significant verschil is in de effecten van context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels op de attitude afhankelijk van de niveaus van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels.

5.3 Effect van leeftijd op attitude

Om het mogelijke effect van leeftijd op de attitude te onderzoeken, werd de volgende deelvraag opgesteld: *“In hoeverre beïnvloeden achtergrondfactoren zoals leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels de attitude attitudes ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?”*. Om het mogelijke effect van leeftijd te voorspellen, werd een hypothese opgesteld, die als volgt luidde: *“Leeftijd beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: jongeren hebben een negatievere attitude ten opzichte van die ontlening dan ouderen.”*

Uit de meervoudige univariate variantieanalyse van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels op Attitude bleek geen significant hoofdeffect van Leeftijd ($F(3, 88) = 1.838, p = .146$). Dit suggereert dat er geen significant effect bestaat van leeftijd op de attitude. Er trad ook geen interactie op tussen Leeftijd en Context ($F(3, 88) < 1, p = .839$) of Leeftijd en Blootstelling aan het Engels ($F(7, 88) < 1, p = .862$). Ten slotte werd er ook geen interactie-effect gevonden van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels op de attitude ($F(3, 88) = 1.196, p = .316$). Dit suggereert dat er geen significant verschil is in de effecten van context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels op de attitude afhankelijk van de niveaus van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels.

5.4 Effect van blootstelling aan het Engels op attitude

Om het mogelijke effect van blootstelling aan het Engels op de attitude te onderzoeken, werd de volgende deelvraag opgesteld: *“In hoeverre beïnvloeden achtergrondfactoren zoals leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels de attitude attitudes ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?”*. Om het mogelijke effect van blootstelling aan het Engels te voorspellen, werd een hypothese opgesteld, die als volgt luidde: *“Frequentie van blootstelling aan het Engels beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: mensen die vaker worden blootgesteld aan het Engels hebben een positievere attitude ten opzichte van die ontlening dan mensen die minder vaak worden blootgesteld aan het Engels.”*

Uit de meervoudige univariate variantieanalyse van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels op Attitude bleek geen significant hoofdeffect Blootstelling aan het Engels ($F(4, 88) = .509, p = .730$). Dit suggereert dat er geen significant effect bestaat van frequentie van blootstelling aan het Engels op de attitude. Er trad ook geen interactie op tussen Blootstelling aan het Engels en Context ($F(2, 88) = 2.115, p = .127$) of Blootstelling aan het Engels en Leeftijd ($F(7, 88) < 1, p = .862$). Ten slotte werd er ook geen interactie-effect gevonden van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels op de attitude ($F(3, 88) = 1.196, p = .316$). Dit suggereert dat er geen significant verschil is in de effecten van context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels op de attitude afhankelijk van de niveaus van Context, Leeftijd en Blootstelling aan het Engels.

5.5 Effect van woordsoort op attitude

Het mogelijke effect van de onafhankelijke variabele Woordsoort (zelfstandig naamwoord vs. werkwoord vs. uitdrukking) werd niet statistisch getoetst, omdat deze gegevens niet als onafhankelijke variabele ingevoerd kon worden in SPSS. Hierdoor was het niet mogelijk de variabele mee te nemen in statistische toetsen en alternatieve methoden om de effecten statistisch te toetsen bleken te ingewikkeld voor het huidige onderzoek. Wel werden gemiddeldes en standaardvariatiën berekend aan de hand waarvan voorzichtige uitspraken kunnen worden gedaan over de mogelijke effecten van de variabele woordsoort. Hierbij moet de kanttekening geplaatst worden dat gemiddeldes en standaarddeviaties geen eventuele significante effecten of verschillen aantonen. De gemiddeldes zouden dus voorzichtig iets kunnen zeggen over de effecten van woordsoort en type ontlening, maar ze leveren geen statistisch bewijs. Deze cijfers moeten daarom zeer voorzichtig geïnterpreteerd en behandeld worden.

De mogelijk effecten van de variabelen woordsoort en type ontlening werden onderzocht aan de hand van de deelvraag *“In hoeverre beïnvloeden woordsoort (zelfstandig naamwoorden vs. werkwoorden vs. uitdrukkingen) en type ontlening (Engelse woord vs. letterlijke Nederlandse vertaling) de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?”* Om het mogelijk effect van woordsoort te voorspellen werden een nulhypothese en een alternatieve hypothese opgesteld. De nulhypothese luidde als volgt: *“Woordsoort heeft geen invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat geen verschil tussen de attitudes ten opzichte van zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen.”* De alternatieve hypothese luidde als volgt: *“Woordsoort heeft invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat*

een verschil tussen de attitudes ten opzichte van zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen.”

Beschrijvende statistieken lieten zien dat participanten gemiddeld een negatievere attitude hadden ten opzichte van uitdrukkingen ($M = 3.25$, $SD = 0.51$, waarbij 1 = zeer positief en 5 = zeer negatief) waarin ontlening uit het Engels voorkwam dan ten opzichte van zelfstandig naamwoorden ($M = 2.03$, $SD = 0.39$) en werkwoorden ($M = 2.24$, $SD = 0.48$) waarin ontlening voorkwam. Participanten hadden volgens beschrijvende statistieken tevens een negatievere attitude ten opzichte van werkwoorden ($M = 2.24$, $SD = 0.48$) dan ten opzichte van zelfstandig naamwoorden ($M = 2.03$, $SD = 0.39$), maar dit verschil was relatief klein. Het lijkt er dus op dat participanten negatiever waren over Engelse ontlening in Nederlandse uitdrukkingen dan in zelfstandig naamwoorden en werkwoorden.

Tabel 3. Laagste scores, hoogste scores, gemiddeldes (M), standaarddeviaties (SD) en aantal observaties (n) per Woordsoort voor Attitude (1 = hele positieve attitude, 5 = hele negatieve attitude).

Woordsoort	Laagste score	Hoogste score	M	SD	n
zelfstandig naamwoorden	1.31	3.19	2.03	0.39	112
werkwoorden	1.32	3.92	2.24	0.48	112
uitdrukkingen	2.04	4.76	3.25	0.51	112

5.6 Effect van type ontlening op attitude

Vergelijkbaar met de variabele Woordsoort werd het mogelijke effect van de onafhankelijke variabele Type ontlening (Engelse woord vs. letterlijke Nederlandse vertaling) eveneens niet statistisch getoetst. Ook voor Type ontlening werden gemiddeldes en standaarddeviaties berekend aan de hand waarvan voorzichtige uitspraken kunnen worden gedaan over de mogelijke effecten van deze variabele. Hierbij moet opnieuw de kanttekening geplaatst worden dat gemiddeldes en standaarddeviaties geen eventuele significante effecten of verschillen aantonen. De gemiddeldes zouden dus voorzichtig iets kunnen zeggen over de effecten van type ontlening, maar ze leveren geen statistisch bewijs. Deze cijfers moeten daarom zeer voorzichtig geïnterpreteerd en behandeld worden.

De mogelijk effecten van de variabelen woordsoort en type ontlening werden onderzocht aan de hand van de deelvraag “*In hoeverre beïnvloeden woordsoort (zelfstandig*

naamwoorden vs. werkwoorden vs. uitdrukkingen) en type ontlening (Engelse woord vs. letterlijke Nederlandse vertaling) de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands?” Om het mogelijk effect van type ontlening te voorspellen werden een nulhypothese en een alternatieve hypothese opgesteld. De nulhypothese luidde als volgt: “Type ontlening heeft geen invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat geen verschil tussen de attitudes ten opzichte van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten en letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten.” De alternatieve hypothese luidde als volgt: “Type ontlening heeft invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat een verschil tussen de attitudes ten opzichte van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten en letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten.”

Beschrijvende statistieken lieten zien dat participanten gemiddeld een positievere attitude hadden ten opzichte van ontlening waarbij een Engels woord of Engelse uitdrukking direct was overgenomen in een Nederlandstalige zin ($M = 2.07$, $SD = 0.42$, waarbij 1 = zeer positief en 5 = zeer negatief) dan van ontlening waarbij een letterlijke Nederlandse vertaling van een Engels woord of Engelse uitdrukking was opgenomen in een Nederlandstalige zin ($M = 2.95$, $SD = 0.48$). Het lijkt er dus op dat participanten positiever waren over direct overgenomen Engelse woorden of uitdrukkingen in een Nederlandse zin dan over letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden of uitdrukkingen in een Nederlandse zin. Hieronder volgen twee tabellen die de vergelijkende statistieken per woordsoort en type ontlening overzichtelijk presenteren.

Tabel 4. Laagste scores, hoogste scores, gemiddeldes (M), standaarddeviaties (SD) en aantal observaties (n) per Type ontlening voor Attitude (1 = hele positieve attitude, 5 = hele negatieve attitude).

Type ontlening	Laagste score	Hoogste score	M	SD	n
Engelse woord	1.11	3.63	2.07	0.42	112
Letterlijke Nederlandse vertaling	1.69	4.56	2.95	0.48	112

6. Conclusie

Het doel van deze studie was onderzoeken wat de attitudes zijn ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands in verschillende communicatieve contexten. Dit werd onderzocht aan de hand van de onderzoeksvraag “*Wat zijn de attitudes ten opzichte van talige ontlening uit het Engels in het Nederlands in verschillende communicatieve contexten?*”. Daarbij werden ook de effecten van leeftijd, frequentie van blootstelling aan het Engels, woordsoort en type ontlening onderzocht. Bij leeftijd werd onderscheid gemaakt tussen vier groepen: 18-25 jaar oud, 26-40 jaar oud, 41-60 jaar oud en 61+ jaar oud. Frequentie van blootstelling aan het Engels werd onderverdeeld in vijf groepen: minder dan één keer per week, één keer per week, meerdere keren per week, één keer per dag en meerdere keren per dag. De variabele woordsoort werd onderverdeeld in zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen en bij type ontlening werd onderscheid gemaakt tussen een Engels woord of uitdrukking in een Nederlandstalige uiting en een letterlijke Nederlandse vertaling van een Engels woord of uitdrukking in een Nederlandstalige uiting.

Uit de resultaten van dit onderzoek bleek dat context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels geen effect hadden op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands. Attitudes verschilden niet significant van elkaar, ongeacht in welke context (krantenartikelen vs. tijdschriftartikelen) de ontlening uit het Engels voorkwam, tot welke leeftijdsgroep een participant behoorde en hoe vaak per week of dag een participant werd blootgesteld aan de Engelse taal. Uitdrukkingen waarin ontlening uit het Engels plaatsvond leken negatiever beoordeeld te worden dan werkwoorden en zelfstandig naamwoorden waarin die ontlening voorkwam. Verder leken Engelse woorden of uitdrukkingen in Nederlandstalige uitingen positiever beoordeeld te worden dan letterlijke Nederlandse vertalingen van die Engelse woorden of uitdrukkingen. De effecten van woordsoort en type ontlening werden echter niet statistisch getest, dus voor deze effecten kon geen bewijs worden gevonden. Deze resultaten dienen daarom zeer voorzichtig geïnterpreteerd en behandeld te worden. In sectie 7 volgt een uitgebreide beschrijving van de resultaten en mogelijke verklaringen daarvoor per onafhankelijke variabele.

Antwoord gevend op de onderzoeksvraag lopen de attitudes ten opzichte van ontlening uit het Engels uiteen, al worden ze niet significant beïnvloed door context, leeftijd en blootstelling aan het Engels. Woordsoort en type ontlening lijken die attitude wel te beïnvloeden. Nader onderzoek is echter nodig om bewijs aan te dragen voor het mogelijke effect van deze variabelen.

7. Discussie

Om de hoofdvraag van dit onderzoek te beantwoorden, werden voor alle onafhankelijke variabelen (context, leeftijd, blootstelling aan het Engels, woordsoort en type ontlening) aparte deelvragen opgesteld. Aan de hand van hypothesen werden voorspellingen gedaan over de resultaten per variabele. In deze sectie worden de resultaten van alle variabelen beschreven, geïnterpreteerd en vergeleken met eerdere onderzoeksresultaten, inclusief mogelijk verklaringen voor de gevonden resultaten.

7.1 Context

De eerste hypothese van dit onderzoek, die het effect van de variabele communicatieve context voorspelde, luidde als volgt: “*Communicatieve context beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: de attitude is negatiever wanneer die ontlening voorkomt in krantenartikelen dan wanneer die voorkomt in tijdschriftartikelen.*” Aan de hand van de resultaten van het huidige onderzoek wordt deze hypothese niet bevestigd. De resultaten lieten namelijk zien dat er geen significant verschil bestaat tussen de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in krantenartikelen en de attitude ten opzichte van die ontlening in tijdschriftartikelen. Dit resultaat sluit niet aan bij het verwachtingspatroon gebaseerd op eerdere onderzoeksresultaten van Rys et al. (2019), die lieten zien dat de attitude van Nederlanders ten opzichte van het gebruik van andere talen dan Nederlands, waaronder het Engels, in het hoger onderwijs, een formele context, de afgelopen jaren negatiever is geworden. Op basis van deze in toenemende mate negatieve attitude, werd verwacht dat de attitude ten opzichte van het gebruik van Engels in krantenartikelen negatiever zou zijn dan in tijdschriftartikelen. Mogelijk kan de negatiever wordende attitude ten opzichte van het gebruik van het Engels in het hoger onderwijs breder getrokken worden: dat de attitude ten opzichte van het Engels in deze context de afgelopen jaren negatiever is geworden, zou kunnen impliceren dat de attitude ten opzichte van het gebruik van het Engels de afgelopen jaren over het algemeen negatiever is geworden. Het onderzoek van Rys et al. (2019) zegt namelijk niks over de attitude ten opzichte van het gebruik van het Engels in andere contexten en hoe die de afgelopen jaren mogelijk veranderd is. Het zou dus zo kunnen zijn dat het verlies aan populariteit van het Engels niet alleen geldt voor formele situaties en/of contexten, maar ook voor informele contexten. Dat zou kunnen verklaren dat in het huidige onderzoek geen verschil werd gevonden tussen de attitudes in de twee verschillende contexten.

Er bestaat ook een andere mogelijke verklaring voor het uitblijven van een verschil tussen de attitudes ten opzichte van het Engels in krantenartikelen en tijdschriftartikelen in dit onderzoek. Mogelijk leken de twee condities in het onderzoek te veel op elkaar met betrekking tot formaliteit, waardoor geen verschil in attitude werd uitgelokt. De onderwerpen van de zinnen waarin de doelwoorden voorkwamen werden in de twee condities zo veel mogelijk hetzelfde gehouden, om te voorkomen dat de attitude werd beïnvloed door het onderwerp. Als bijvoorbeeld in de krantenconditie de zin met als doelwoord *keeper* ging over Edwin van de Sar en in de tijdschriftconditie over Emiliano Martínez, de keeper van het nationale elftal van Argentinië die na het wereldkampioenschap voetbal van 2022 onder vuur kwam te liggen (De Telegraaf, 2022), zou de attitude mogelijk niet alleen beïnvloed worden door het woord *keeper* in plaats van *doelman*, maar ook door de hoofdpersoon in het fragment. Mogelijk leken de zinnen in de twee condities hierdoor zo veel op elkaar dat er te weinig onderscheid in zat. Er werd geprobeerd het verschil duidelijker te maken door de lettertypes in beide condities aan te passen en een fictieve bron bij de fragmenten te zetten, maar mogelijk waren deze verschillen ook te klein. Al met al waren de verschillen tussen de fragmenten in de twee condities mogelijk te klein, waardoor geen significante verschillen tussen de attitudes werden gevonden.

6.3 Leeftijd

De tweede hypothese, “*Leeftijd beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlending uit het Engels in het Nederlands: jongeren hebben een negatievere attitude ten opzichte van die ontlending dan ouderen.*”, betref de variabele leeftijd en wordt ook niet bevestigd door de resultaten van het huidige onderzoek. De resultaten laten namelijk zien dat er geen significant verschil bestaat tussen de attitudes van jongeren en ouderen ten opzichte van ontlending uit het Engels. Dit resultaat is in strijd met eerdere onderzoeksresultaten van Edwards en Fuchs (2018), die lieten zien dat Nederlandse jongeren over het algemeen positiever waren over het gebruik van de Engelse taal dan ouderen. De leeftijdsverschillen tussen de participanten in hun onderzoek waren echter groter dan in het huidige onderzoek. Participanten in het onderzoek van Edwards en Fuchs (2018) varieerden in leeftijd van 11 tot en met 92 jaar oud, terwijl in het huidige onderzoek de minimale leeftijd van deelnemers 18 jaar was. Hoewel participanten geen exacte leeftijd invulden, maar slechts aangaven tot welke leeftijdscategorie ze behoorden, zijn de leeftijden van de jongste en oudste deelnemer van het huidige onderzoek niet precies bekend. Zeker is in ieder geval dat de jongste deelnemer ouder was dan 11 jaar en vermoed wordt dat de oudste deelnemer aan dit onderzoek een stuk jonger was dan 92 jaar. Mogelijk resulteerden de grote leeftijdsverschillen in het onderzoek van Edwards en Fuchs (2018) in grotere

attitudeverschillen tussen deelnemers van verschillende leeftijd. Het is mogelijk dat die verschillen in het huidige onderzoek uitbleven omdat de leeftijdsverschillen van deelnemers kleiner waren.

De leeftijden van deelnemers aan het huidige onderzoek komen meer overeen met die van deelnemers aan eerder onderzoek van Weijers (2022). Daaraan namen mensen deel die vielen in de leeftijdsgroep 18 tot en met 30 jaar of 50 tot en met 65 jaar. Hoewel dat onderzoek attitudes ten opzichte van foutief apostrofgebruik betrof, waarin de Engelse taal niet met zekerheid een rol speelt, werd in dat onderzoek eveneens geen significant verschil gevonden tussen de taalattitudes van jonge en oude deelnemers. De leeftijdsverschillen in het onderzoek van Weijers (2022) zijn, net als in het huidige onderzoek, kleiner dan die in het onderzoek van Edwards en Fuchs (2018). Aan het onderzoek van Edwards en Fuchs deden namelijk 11-jarigen mee, waar de deelnemers in het huidige onderzoek en in het onderzoek van Weijers (2022) minstens 18 jaar oud waren. Met andere woorden, hoewel er verschillen waren tussen de leeftijden van de participanten van het huidige onderzoek, waren zij allemaal volwassen. Dit draagt bij aan de plausibiliteit van de mogelijke verklaring die eerder werd gegeven voor het uitblijven van significante attitudeverschillen in het huidige onderzoek, namelijk dat de leeftijdsverschillen te klein waren om verschillen in attitudes te vinden.

Een andere mogelijk verklaring voor het uitblijven van attitudeverschillen tussen mensen van verschillende leeftijden is de verdeling van opleidingsniveaus binnen de vier verschillende leeftijdscategorieën. Deze verschillen in opleidingsniveau kunnen de attitudes hebben beïnvloed. Het zou namelijk kunnen dat opleidingsniveau effect heeft op iemands attitude ten opzichte van de onderzochte talige ontlening, waardoor het effect van leeftijd mogelijk minder zuiver werd gemeten. Deze mogelijke verklaring wordt verder toegelicht en onderbouwd in sectie 6.6.

6.4 Blootstelling aan het Engels

Net als de eerste twee hypothesen wordt ook de derde hypothese van het huidige onderzoek, *“Frequentie van blootstelling aan het Engels beïnvloedt de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: mensen die vaker worden blootgesteld aan het Engels hebben een positievere attitude ten opzichte van die ontlening dan mensen die minder vaak worden blootgesteld aan het Engels.”* niet bevestigd door de resultaten. Frequentie van blootstelling aan het Engels bleek namelijk geen significant effect te hebben op de attitude ten opzichte van talige ontlening uit het Engels: attitudes van mensen die relatief vaak worden blootgesteld aan het Engels verschilden niet significant van die van mensen met een relatief lage blootstelling

aan het Engels. Dit resultaat is niet in lijn met het resultaat van voorgaand onderzoek van Edwards en Fuchs (2018). Zij onderzochten de attitude van Nederlanders ten opzichte van het gebruik van het Engels in de Nederlandse maatschappij en vonden dat mensen met een betere beheersing van het Engels vaak een positievere attitude hadden ten opzichte van het Engels dan mensen met een lager taalbeheersingsniveau. Hierbij dient opgemerkt te worden dat beheersing van het Engels niet hetzelfde is als blootstelling aan het Engels, de gemeten factor in het huidige onderwerp. Mogelijk is beheersing van het Engels een ‘sterkere’ factor dan blootstelling aan het Engels. Blootgesteld worden aan een taal kan immers onbewust gebeuren, bijvoorbeeld doordat je zo gewend bent geraakt aan het zien en/of horen van die taal dat je er niet meer bewust van bent op het moment dat je de taal ziet of hoort. Een taal (leren) beheersen gebeurt echter minder onbewust: om een taal te beheersen moet je ermee opgegroeid zijn of deze op latere leeftijd geleerd hebben. Een taal wel of niet beheersen gaat mogelijk dan ook minder onopgemerkt aan iemand voorbij dan het simpelweg blootgesteld worden aan een taal. Daardoor zou het zo kunnen zijn dat het (goed) beheersen van het Engels ook een sterkere invloed heeft op de attitude ten opzichte van het Engels.

De resultaten van het huidige onderzoek lijken meer overeen te komen met eerdere onderzoeksresultaten van Weijers (2022). Uit eerder onderzoek van haar bleek beheersing van het Engels namelijk geen significante voorspeller te zijn van de taalattitudes van participanten. Hoewel dat onderzoek zich richtte op apostroffouten in het Nederlands en niet zo zeer op ontlening uit het Engels, kan de Engelse taal op de achtergrond wel een rol hebben gespeeld in de uitkomsten van het onderzoek doordat mogelijk verwarring optrad over de Engelse en Nederlandse spellingsregels. In dat geval speelde de Engelse taal in beide onderzoek een rol als mogelijke attitude-beïnvloedende factor, wat de onderzoeken en resultaten van de onderzoeken in zekere zin vergelijkbaar maakt. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in het onderzoek van Weijers (2022) de beheersing van de Engelse taal werd opgenomen als variabele, waar in het huidige onderzoek frequentie van blootstelling aan de Engelse taal werd gemeten.

De manier waarop de frequentie van blootstelling aan het Engels in dit onderzoek werd gemeten, zou ten slotte ook een verklaring kunnen bieden voor het uitblijven van een effect van die blootstelling op de attitude. Frequentie van blootstelling aan het Engels werd namelijk gemeten aan de hand van zelfrapportage: participanten gaven zelf aan hoe regelmatig zij worden blootgesteld aan het Engels. Dit zou kunnen betekenen dat de antwoorden niet helemaal waarheidsgetrouw waren en dat participanten in werkelijkheid vaker of minder vaak werden blootgesteld aan het Engels dan zij zelf zeiden. Dit kan de gegevens hebben beïnvloed,

waardoor het mogelijk is dat er geen effect werd gevonden terwijl er in werkelijkheid wel een effect van blootstelling aan het Engels op de attitude bestaat.

6.5 Woordsoort en type ontlening

Voor de mogelijke effecten van de variabelen woordsoort en type ontlening op de attitude werden andere soorten hypothesen opgesteld. Omdat deze variabelen niet eerder expliciet werden onderzocht, konden geen voorspellingen worden gedaan over de effecten ervan die gebaseerd waren op voorgaand onderzoek. Daarom werden voor deze variabelen een nulhypothese en een alternatieve hypothese geformuleerd. Omdat de effecten van woordsoort en type ontlening niet statistisch werden getoetst maar slechts werden beoordeeld aan de hand van beschrijvende statistieken, kunnen hierover geen harde uitspraken worden gedaan. Deze resultaten dienen dus zeer voorzichtig geïnterpreteerd te worden.

De nulhypothese over de variabele woordsoort, *“Woordsoort heeft geen invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat geen significant verschil tussen de attitudes ten opzichte van zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen.”* lijkt door de uitkomsten van het huidige onderzoek verworpen te kunnen worden. Dat zou beteken dat de alternatieve hypothese over deze variabele, namelijk *“Woordsoort heeft invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat een verschil tussen de attitudes ten opzichte van zelfstandig naamwoorden, werkwoorden en uitdrukkingen.”* aangenomen zou kunnen worden. De beschrijvende statistieken leken namelijk te laten zien dat de attitude ten opzichte van uitdrukkingen negatiever was dan de attitude ten opzichte van zelfstandig naamwoorden en werkwoorden. Omdat deze mogelijke effecten niet statistisch getoetst en bewezen konden worden en omdat ze niet eerder onderzocht zijn, is het lastig om het mogelijke verschil tussen de attitudes ten opzichte van de verschillende woordsoorten te verklaren. Een mogelijk verklaring voor de negatievere attitude ten opzichte van uitdrukkingen zou kunnen zijn dat er in Nederland minder Engelstalige uitdrukkingen worden gebruikt dan zelfstandig naamwoorden en werkwoorden. Lijsten van de meest gebruikte Engelse leenwoorden in Nederland, zoals die van Koops et al. (2002), Wikisage (2016), Alblas (2021) en Meest Gebruikte (2023) bevatten voornamelijk zelfstandig naamwoorden, gevolgd door werkwoorden. Uitdrukkingen zijn op deze lijsten nauwelijks terug te vinden. Het lijkt er dus op dat Engelse zelfstandig naamwoorden en werkwoorden (veel) frequenter gebruikt worden in Nederland dan uitdrukkingen. Mogelijk zijn Nederlanders daarom meer gewend aan Engelse zelfstandig naamwoorden in werkwoorden in het Nederlands dan aan uitdrukkingen. Mogelijk

is de uitspraak ‘onbekend maakt onbemind’ hier van toepassing: dat wat niet bekend is, is minder geliefd. Dat zou betekenen dat Engelse uitdrukkingen, doordat ze minder gebruikt worden in Nederland en daardoor minder bekend zijn, negatievere attitudes opwekken dan werkwoorden en zelfstandig naamwoorden.

Een andere mogelijke verklaring is dat uitdrukkingen dreigen te verdwijnen uit de Nederlandse taal (Mooi, 2020; Tekstblad, z.d.). Volgens Zandbergen (2017) zijn veel spreekwoorden steeds meer aan het verdwijnen uit de taal, omdat ze “beperkt houdbaar” zijn. Volgens den Boon (2018) bevatten de oudere spreekwoordenboeken zo’n 2.000 à 2.500 traditionele spreekwoorden. Hij onderzocht aan de hand van krantendatabases van de afgelopen 25 jaar en op sociale media of en hoe die spreekwoorden gebruikt worden. Hij concludeerde dat de helft ervan nog wel eens wordt gebruikt, maar slechts 500 tot 600 ervan komen volgens hem echt nog regelmatig voor. Die bedreiging met uitsterven zou naar het idee van de participanten mogelijk vergroot kunnen worden door het gebruik van Engelstalige uitdrukkingen in het Nederlands. Dat zou nog sterker kunnen gelden voor Nederlandse uitdrukkingen die vertaald zijn naar het Engels, wat bij sommige uitdrukkingen in dit onderzoek het geval was. Dat zou kunnen zorgen voor meer weerstand tegen ontlending uit het Engels in Nederlandse spreekwoorden dan in Nederlandse werkwoorden en zelfstandig naamwoorden, die niet of in ieder geval minder met uitsterven worden bedreigd dan uitdrukkingen. Die mogelijke weerstand tegen het gebruik van Engelse uitdrukkingen in het Nederlands vertaalt zich mogelijk in negatieve attitudes, wat een mogelijke verklaring biedt voor de negatievere attitudes ten opzichte van uitdrukkingen dan zelfstandig naamwoorden en werkwoorden in het huidige onderzoek.

Omdat de mogelijke invloed van woordsoort op attitude niet statistisch getoetst is, kon dit onderzoek geen statistisch bewijs aandragen voor die invloed. Het is dus ook mogelijk dat de attitude ten opzichte van uitdrukkingen die ontlending uit het Engels bevatten niet significant negatiever is dan die ten opzichte van de andere woordsoorten.

Ten slotte lijkt ook de nulhypothese over de variabele type ontlending, *“Type ontlening heeft geen invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat geen verschil tussen de attitudes ten opzichte van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten en letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten.”* op basis van de uitkomsten van dit onderzoek verworpen te kunnen worden. Descriptie statistiek laten zien dat de attitude ten opzichte van letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden en/of uitdrukkingen gemiddeld negatiever is dan die ten opzichte van direct overgenomen Engelse woorden en/of

uitdrukkingen in Nederlandstalige uitingen, al verschillen de gemiddelde scores slecht 0,88 punt van elkaar (op een schaal van vijf). Dit zou betekenen dat de alternatieve hypothese over deze variabele, *“Type ontlening heeft invloed op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands: er bestaat een verschil tussen de attitudes ten opzichte van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten en letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden in Nederlandstalige tekstfragmenten.”* aangenomen zou kunnen worden. Hierbij moet wederom de kanttekening worden geplaatst dat de effecten niet statistisch getoetst zijn en dat het verschil tussen de attitudescores mogelijk dus niet significant is. Als het effect van type ontlening inderdaad bestaat, geldt mogelijk een vergelijkbare verklaring voor dit effect als voor het mogelijk effect van woordsoort. Het is mogelijk dat Nederlanders minder gewend zijn aan letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden en uitdrukkingen dan aan de Engelse woorden en uitdrukkingen zelf. In dat geval zou de uitspraak ‘onbekend maakt onbemind’ ook hier van toepassing zijn: doordat mensen minder gewend zijn aan de Nederlandse vertalingen van de Engelse uitspraken zijn ze hier ook minder positief over. Uit het huidige onderzoek bleek dat 83% van de deelnemers minstens één keer per dag wordt blootgesteld aan de Engelse taal, in geschreven dan wel gesproken vorm. Nog eens 12,5% gaf aan niet dagelijks maar wel meerdere keren per week blootgesteld door worden aan het Engels. In andere woorden, veruit de meeste participanten worden behoorlijk regelmatig blootgesteld aan de Engelse taal wat zou kunnen betekenen dat ze er ook behoorlijk aan gewend zijn geraakt. Onder het mom van ‘onbekend maakt onbemind’ zou dat dus inderdaad mogelijk kunnen verklaren dat attitudes ten opzichte van letterlijke Nederlandse vertalingen negatiever zijn dan ten opzichte van direct overgenomen Engelse woorden en uitspraken.

Een ander mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat de letterlijke Nederlandse vertalingen van Engelse woorden en (voornamelijk) uitspraken mogelijk als een grotere bedreiging voor het Nederlands worden gezien dan de direct overgenomen Engelse woorden. In de vragenlijst werd voor ieder doelwoord namelijk een Nederlands equivalent gegeven, waardoor participanten er concreet op gewezen werden dat het gebruik van het Engelse woord (of de Nederlandse vertaling daarvan) niet per se nodig is. Gevraagd of ze zelf in het betreffende fragment het Engelse woord/de letterlijke Nederlandse vertaling van het Engelse woord of het Nederlandse equivalent zouden gebruiken, gaven participanten vaker aan het Nederlandse equivalent te gebruiken dan het (vertaalde) Engelse woord. Dit gold vooral bij de stimuli waarvan de doelwoorden letterlijke Nederlandse vertalingen waren. Bij die stimuli gaven zowel in de krantenartikelenconditie als in de tijdschriftartikelenconditie de meeste participanten in acht van de negen gevallen aan eerder het Nederlandse equivalent te gebruiken

dan de letterlijke Nederlandse vertaling van het Engelse woord of uitdrukking. Alleen bij ‘huisgemaakt’ vs. ‘handgemaakt’ kozen meer participanten voor ‘huisgemaakt’ (de letterlijke Nederlandse vertaling van het Engelse ‘homemade’) dan voor ‘handgemaakt’ (het Nederlandse equivalent). Dit doet vermoeden dat participanten inderdaad minder gewend zijn aan de letterlijke vertalingen van Engelse woorden dan aan Engelse woorden zelf en dat ze daarom liever een Nederlands woord gebruiken dan een (vertaald) Engels woord. Om te controleren of dat inderdaad zo is en of het attitudeverschil door type ontlending significant is, zal vervolgonderzoek uitgevoerd moeten worden dat de attitudes statistisch met elkaar vergelijkt.

6.6 Beperkingen

Het huidige onderzoek kende enkele beperkingen. Ten eerste leken de fragmenten in de twee verschillende condities (krantenartikelen en tijdschriftartikelen) mogelijk te veel op elkaar, wat erin geresulteerd kan hebben dat er geen verschil werd gevonden tussen de attitudes in beide condities. Het zou kunnen dat er wel verschillen in attitude gevonden waren als er echte fragmenten uit bestaande kranten en tijdschriften waren gebruikt. De zinnen in de krantenconditie en tijdschriftenconditie hadden dan mogelijk meer van elkaar verschild en de bronnen (in dat geval dus bestaande, herkenbare kranten en tijdschriften) hadden mogelijk ook effect gehad op de attitude. Hierdoor hadden de attitudes misschien meer van elkaar kunnen verschillen. In dit onderzoek werd ervoor gekozen om met fictieve fragmenten uit fictieve bronnen te werken, zodat de fragmenten in beide condities op elkaar zouden lijken en zodat de bron niet meer invloed zou hebben op de attitude dan de doelwoorden. Zo werd getracht de attitude zo veel mogelijk gebaseerd te laten zijn op de doelwoorden in plaats van op andere factoren. Mogelijk was de keuze voor non-fictieve fragmenten beter geweest met het oog op het uitlokken van attitudeverschillen.

Daarnaast was het opleidingsniveau van de participanten niet gelijk verdeeld over de twee leeftijdsgroepen. Uit een χ^2 -toets tussen opleidingsniveau en leeftijd bleek namelijk dat de lagere opleidingsniveaus (VMBO, HAVO en MBO) relatief vaker voorkwamen in de hogere leeftijdsgroepen (41-60 jaar oud en 61+ jaar oud), terwijl de hogere opleidingsniveaus (WO Bachelor en WO Master) relatief vaker voorkwamen in de laagste leeftijdsgroep (18-25 jaar oud). Aangezien opleidingsniveau niet werd meegenomen als variabele in het huidige onderzoek, is niet met zekerheid te zeggen dat de attitudes ten opzichte van ontlending uit het Engels in het Nederlands zijn beïnvloed door deze ongelijke verdeling van opleidingsniveau over de leeftijdsgroepen. Opleidingsniveau kan echter wel invloed hebben op taalattitudes. In

het eerdergenoemde onderzoek van Edwards en Fuchs (2018) werd namelijk een effect gevonden van opleidingsniveau op de attitude van Nederlandse deelnemers ten opzichte van het Engels: mensen met een positieve attitude waren over het algemeen hoger opgeleid dan mensen met een negatievere attitude. Dit bewijst niet dat opleidingsniveau de attitudes in het huidige onderzoek heeft beïnvloed, maar het is wel mogelijk dat de ongelijke verdeling van opleidingsniveau over de verschillende leeftijdsgroepen enig effect heeft gehad op de resultaten.

Los van de verdeling over de verschillende leeftijdscategorieën was überhaupt het overgrote deel (bijna 90%) van de participanten hoogopgeleid, wat hun attitudescore zou kunnen hebben beïnvloed. De resultaten zouden beter generaliseerbaar zijn geweest naar de Nederlandse bevolking als het opleidingsniveau van de participanten representatiever was geweest voor alle mensen in Nederland. Uit onderzoek van Edwards & Fuchs (2018) bleek immers dat opleidingsniveau taalattitudes kan beïnvloeden.

Ten slotte was het voor het huidige onderzoek een grote beperking dat de onafhankelijke variabelen woordsoort en type ontlening niet statistisch getoetst konden worden in het statistische programma SPSS. Om te beginnen kon de data over deze factoren niet op de juiste manier verwerkt worden in SPSS om ze als onafhankelijke variabelen in te kunnen voeren in een statistische toets. De verschillende niveaus van woordsoort en type ontlening zaten in de vragenlijst namelijk als het ware ‘verpakt’ in de stimuli. Dat wil zeggen dat aan de stimuli duidelijk was of het om een zelfstandig naamwoord, werkwoord of uitdrukking ging en om welke type ontlening het ging. Omdat dit in iedere individuele stimulus verpakt zat, was er geen aparte variabele in SPSS die dit onderscheid aan de hand van labels (zoals 1 = zelfstandig naamwoord, 2 = werkwoord, enz.) kon aanduiden. Dit maakte dat het niet mogelijk was om deze factoren als onafhankelijke variabelen te operationaliseren in de statistische toetsen, waardoor uitspraken over de effecten van deze variabelen louter werden gebaseerd op beschrijvende statistieken. Aangezien het effect van deze variabelen nog niet eerder zo concreet was onderzocht als in dit onderzoek, was dit een onderzoekskloof die dit onderzoek mogelijk kon verkleinen. Het is dan ook een beperking dat over de mogelijke effecten van deze variabelen ook na dit onderzoek nog altijd geen statistisch onderbouwde uitspraken gedaan kunnen worden.

6.7 Suggesties voor vervolgonderzoek

Op basis van de bevinden en beperkingen van dit onderzoek kunnen enkele suggesties voor vervolgonderzoek worden opgesteld. Voortbordurend op de laatstgenoemde beperking van dit

onderzoek, heeft de eerste suggestie voor toekomstig onderzoek betrekking op de statistische toetsing van de variabelen woordsoort en type ontlening. Het zou interessant zijn om deze variabelen in toekomstig onderzoek statistisch te toetsen om te controleren of de effecten die uit dit onderzoek naar voren leken te komen gebaseerd op beschrijvende statistiek ook daadwerkelijk bestaan. Door de manier waarop Qualtrics de data over deze variabelen in de huidige onderzoeksopzet opsloeg, kon deze niet op de juiste manier verwerkt worden in SPSS. De analyse van deze data werd besproken met een expert op het gebied van statistiek, maar er werd geen oplossing gevonden. Het bleek het niet haalbaar om de data van deze variabelen in SPSS in te voeren als onafhankelijke variabelen in statistische toetsen, omdat ze in de vragenlijst impliciet werden verwerkt. Daarom wordt aangeraden om dit een volgende keer anders aan te pakken. Een mogelijkheid zou bijvoorbeeld zijn om woordsoort en type ontlening te operationaliseren als tussenproefpersoonfactoren, door iedere participant bloot te stellen aan één woordsoort en één type ontlening. Zo kunnen ze op dezelfde manier verwerkt worden in SPSS als context, leeftijd en frequentie van blootstelling aan het Engels in dit onderzoek, waardoor ze zonder problemen ingevoerd kunnen worden als onafhankelijke variabelen in verschillende statistische toetsen.

Verder zou het interessant zijn om bij vervolgonderzoek opleidingsniveau mee te nemen als variabele. Aangezien de resultaten van het huidige onderzoek mogelijk beïnvloed zijn doordat de grote meerderheid van de participanten hoogopgeleid was, maar dit niet met zekerheid kan worden gezegd, zou het interessant zijn om te onderzoeken of opleidingsniveau daadwerkelijk effect heeft op de attitude ten opzichte van ontlening uit het Engels in het Nederlands. Bovendien was de verdeling van opleidingsniveaus over de verschillende leeftijdsgroepen in het huidige onderzoek ongelijk: de lagere opleidingsniveaus kwamen relatief vaker voor in de hogere leeftijdsgroepen en vice versa. Het zou goed zijn om bij vervolgonderzoek de verdeling van opleidingsniveau tussen verschillende leeftijdsgroepen hetzelfde te houden, zodat er daadwerkelijk conclusies getrokken kunnen worden over het effect van leeftijd en het effect van opleidingsniveaus, zonder dat deze elkaar beïnvloeden.

Ook zou het interessant zijn om in vervolgonderzoek de effecten van andere vreemde talen dan het Engels op de attitude te meten. Hoewel het Engels een belangrijke lingua franca is en er veel sporen van de Engelse taal terug te vinden zijn in het Nederlands, is het niet de enige taal waaruit ontlening plaatsvindt. Zo kent het Nederlands onder andere ook leenwoorden uit het Frans en Duits. Het is aannemelijk dat de meeste Nederlanders na Nederlands en een eventuele andere moedertaal het vaakst worden blootgesteld aan de Engelse taal. Het Engels wordt immers in grote mate gebruikt op (sociale) mediaplatforms. Dit zou kunnen betekenen

dat de attitude ten opzichte van ontlending uit het Engels anders is dan die ten opzichte van andere talen. Om te onderzoeken of dit daadwerkelijk zo is, zou het interessant zijn om in vervolgonderzoek meerdere vreemde talen te betrekken en de attitudes ten opzichte van die verschillende talen met elkaar te vergelijken.

Ten slotte zouden andere onderzoeksmethodes in vervolgonderzoek mogelijk iets toe kunnen voegen aan het huidige onderzoek. Zo zou het interessant kunnen zijn om door middel van kwalitatief onderzoek, bijvoorbeeld aan de hand van interviews, te achterhalen wat maakt dat iemand een positieve of negatieve attitude heeft ten opzichte van ontlending en waarom iemand bijvoorbeeld negatiever is over ontlending in uitdrukkingen dan in werkwoorden en zelfstandig naamwoorden. Ook zou een corpusonderzoek interessant kunnen zijn voor vervolgonderzoek. Op die manier zou onderzocht kunnen worden of en hoe regelmatig mensen zelf Engelse woorden en/of letterlijke Nederlandse vertalingen daarvan gebruiken. Daarbij zou bijvoorbeeld ook gekeken kunnen worden naar of ze dit vaker gebruik maken van Engelse woorden in gesproken of geschreven taal en of het gebruik ervan afhankelijk is van de communicatieve context. Door dit te onderzoeken zou er meer kennis beschikbaar komen over het gebruik van het Engels in Nederland en over de vorming van attitudes ten opzichte van dat gebruik.

Referenties

- Albeik, Z. (2016). *Attitudes ten opzichte van Engelse functiebenamingen in Nederland en Vlaanderen* [Bachelorscriptie].
<https://theses.uibn.ru.nl/server/api/core/bitstreams/4107f8e8-d1ab-4d54-853e-2371259b5c6a/content>
- Alblas, V. (2021). Engelse woorden in de Nederlandse taal: een no-go? *Frankwatching*. <https://www.frankwatching.com/archive/2021/10/15/engelse-woorden-in-nederlandse-taal/>
- Baker, C. (2006). *Foundations of Bilingual Education and Bilingualism* (4th ed.). Clevedon: Multilingual Matters.
- Boves, T., & Gerritsen, M. (1995). *Inleiding in de Sociolinguïstiek*. Amsterdam: Unieboek/Het Spectrum.
- Coetsem, F. (1988). *Loan Phonology and the Two Transfer Types in Language Contact*. De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9783110884869>
- Cools, S. (2017). Geen Latijn of wetenschappen? Leerling voelt zich al mislukt. *De Standaard*. https://www.standaard.be/cnt/dmf20171205_03225483
- Couzy, M. (2019). “What would you like on your pannenkoek?” *Het Parool*.
<https://www.parool.nl/amsterdam/what-would-you-like-on-your-pannenkoek~b8a333c2d/>
- Cummins, J. (1979). Cognitive/academic language proficiency, linguistic interdependence, the optimum age question and some other matters. *Working Papers on Bilingualism*, 19, 121-129.
- De Cort, G. (2010). *Taalattitudes van Nederlandstalige en anderstalige kinderen in Vlaanderen* [Masterscriptie]. Universiteit Gent.
- De Jager, N. (2021). *Schiet het hoger onderwijs zichzelf met ‘verengelsing’ in de voet?* De Volkskrant. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/schiet-het-hoger-onderwijs-zichzelf-met-verengelsing-in-de-voet~b300c944/>
- Den Boon, T. (2018). *Column: Hedendaagse spreekwoorden - taalvoutjes*.
Taalvoutjes. <https://www.taalvoutjes.nl/column-hedendaagse-spreekwoorden#:~:text=Ongeveer%20de%20helft%20ervan%20wordt,courant%2C%20althans%20in%20de%20schrijftaal>
- De Telegraaf. (2022). Argentijnse keeper Martínez maakt obscene gebaar na ontvangen

- Gouden Handschoen. *De Telegraaf*. <https://www.telegraaf.nl/sport/816648423/video-argentinse-keeper-martinez-maakt-obsceen-gebaar-na-ontvangen-gouden-handschoen>
- Droeven, V. (2023). Awkward, shippen, aesthetic... het Engels dat u van uw tieners kunt leren. *De Standaard*. https://www.standaard.be/cnt/dmf20230125_95774440
- Ebertowski, M. (1977). Over het ontstaan en de effecten van taalattitudes. *Radboud Universiteit, Gramma*, vol. 1, iss. 2, pp. 10-29. Geraadpleegd via <https://hdl.handle.net/2066/20395>
- Edwards, A., & Fuchs, R. (2018). A cluster analysis of attitudes to English in Germany and the Netherlands. *World Englishes*, 37(4), 653-667. <https://doi.org/10.1111/weng.12348>
- Geeraerts, D. (1993). Postmoderne taalattitudes? *Streven*, 60, 346–353. Geraadpleegd via DBNL (KB, nationale bibliotheek).
- Giles, H., & Johnson, P. (1981). *Language and social psychology*. Blackwell.
- Govers, M. (2009). “Wij misbegrijpen elkaar” De invloed van tweetalig onderwijs op de Nederlandse taalvaardigheid. *Onze Taal*, 78, 8–9. https://www.dbnl.org/tekst/taa014200901_01/taa014200901_01_0003.php
- Grezel, J. E. (2007). “Als we niets doen, gaat het fout”. Kleinere taalorganisaties in gevecht tegen het Engels. *Onze Taal*, 76(2/3), 50-53.
- Heine, B. & Kuteva, T. (2008) Constraints on contact-induced language change. *Journal of language contact*. Thema 2. pp. 75-90. www.jcl-journal.org
- Hogervorst, A. (2012). *Verschuiving van de benefactieve dubbel objectconstructie in het Nederlands - een gevolg van taalcontact* [Bachelorscriptie]. Universiteit Utrecht. https://studenttheses.uu.nl/bitstream/handle/20.500.12932/19866/HogervorstAdriaan_ThesisPaper_Definitief_29juni2012.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Kiers, F. (2014). *Frequenter of meer frequent - een corpusonderzoek naar de invloed van het Engels op de trappen van vergelijking in het Nederlands* [Masterscriptie]. Universiteit Utrecht.
- Koops, B., Slop, P., Vermeij, K., & Van Zijderveld, D. (2002). 1200 x liever Nederlands: Woordenlijst onnodig Engels. In *Universiteit Gent*. Stichting Natuurlijk Nederlands. <https://www.ugent.be/student/nl/studeren/taaladvies/schrijven/correctnederlands.htm/woordenschat/onnodigengels.pdf>
- Krogull, A. (2018) De effectiviteit van de schrijftaalregeling. Historisch sociolinguïstisch onderzoek naar taalbeleid en taalgebruik in de achttiende en negentiende eeuw. *Internationale Neerlandistiek*, 56(1): 23-42.

- <https://doi.org/10.5117/IN2018.1.KROG>
- Kuiper, K. (2005). Dutch-English language contact in a global perspective. *Bilingualism: Language and Cognition*, 8(1), 1-7.
- Lee, K. (2014). The politics of teaching English in South Korean schools: Language ideologies and language policy.
- Meedendorp, T. (2021). *Wat is een tijdschrift?* LastDodo.
<https://www.lastdodo.nl/nl/community/topics/25753-wat-is-een-tijdschrift>
- Meest Gebruikte (2023). *Meest gebruikte Engelse woorden in Nederland*. Meest Gebruikte.nl. <https://www.meest-gebruikte.nl/meest-gebruikte-engelse-woorden-in-nederland/>
- Meisel, J.M. (2011). *First and second language acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mooi, S. (2022). *Blaas spreekwoorden samen nieuw leven in!* | Squla. Leuk leren - oefen met alle vakken van de basisschool. <https://www.squla.nl/taal/blaas-spreekwoorden-samen-nieuw-leven-in>
- Nikolov, M., & Djigunović, J. M. (2006). Recent research on age, second language acquisition, and early foreign language learning. *Annual review of applied linguistics*, 26, 234-260. <https://doi.org/10.26529/cepsj.347>
- NH Nieuws. (2023). “*Al dat Engels in de stad, het voelt soms onbehaaglijk*”: Verengelsing geen verbetering. <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/317786/al-dat-engels-in-de-stad-het-voelt-soms-onbehaaglijk-verengelsing-geen-verbetering>
- NOS. (2022). Jongeren lezen graag boeken, maar dan wel in het Engels. NOS.
<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2425380-jongeren-lezen-graag-boeken-maar-dan-wel-in-het-engels>
- Onderwijsraad (2008). *Advies vreemde talen in het onderwijs*. Den Haag: Onderwijsraad.
Geraadpleegd van <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31700-VIII-41-b1.pdf>
- Onze Taal. (2012). *Bezits-s: algemene regels*. Geraadpleegd van <https://onzetaal.nl/taaladvies/bezits-s-algemene-regels>
- Onze Taal. (2019). *Verengelsing*. Geraadpleegd van <https://onzetaal.nl/schatkamer/lezen/andere-talen/de-invloed-van-het-engels>
- Onze taal. (z.d.). *Wat betekent de term samenstelling?* Geraadpleegd van <https://onzetaal.nl/taalloket/samenstelling>
- Preston, D. R. (1989). *Perceptual Dialectology: Nonlinguists' Views of Areal Linguistics* (Vol. 66). Walter de Gruyter Inc. <https://doi.org/10.2307/414661>

- RTL Nieuws. (2019). Nederlanders zijn “not amused” met de “verengelsing” van onze taal. *RTL Nieuws*. <https://www.rtlnieuws.nl/editienl/artikel/4759336/nederlanders-zijn-not-amused-met-de-verengelsing>
- Rys, K., Balesar, U., De Caluwe, J., Heeringa, W., Hinskens, F. L. M. P., Doerga Misier, S., Rozenblad, M. (2019). *Onderzoeksrapport Staat van het Nederlands 2. Over de taalkeuzes van Surinamers in het dagelijks leven en meer over die van Nederlanders en Vlamingen*. Den Haag: Taalunie. Geraadpleegd van <https://staatvanhetnederlands.nl/wp-content/uploads/2019/09/Onderzoeksrapport-StaatNed-2019-DEF.pdf>
- Tekstblad. (z.d.). *De geschiedenis en toekomst van Nederlandse spreekwoorden*. Tekstblad. <https://tekstblad.nl/nieuws/de-geschiedenis-en-toekomst-van-nederlandse-spreekwoorden>
- Thomason, S. G. (2001). *Language contact: An introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Van Bezooijen, R., Gooskens, C., & Kürschner, S. (2009). Wat weet de Nederlander van de herkomst van Nederlandse woorden? *Tijdschrift Voor Nederlandse Taal- En Letterkunde*, 125, 324–344.
- Van der Meulen, M. (2018). *Wat was het effect van een officiële spelling op het Nederlands?* Neerlandistiek. <https://neerlandistiek.nl/2018/06/wat-was-het-effect-van-een-officiële-spelling-op-het-nederlands/>
- Van der Sijs, N. (1996). *Leenwoordenboek: De invloed van andere talen op het Nederlands* (1ste editie). Sdu Uitgevers. https://www.dbnl.org/arch/sijs002leen01_01/pag/sijs002leen01_01.pdf
- Van Dijk, M. (2017). *Over de toename van Engelse leenwoorden in het Nederlands* [Bachelorscriptie]. Universiteit Utrecht.
- Van Gennep, M. (2007). *Engels waar het moet, Nederlands waar het kan? Een onderzoek naar de taalkeuze van de Universiteit Utrecht op sociale media en de taalattitudes van studenten met betrekking tot Engelse en Nederlandse berichten op deze kanalen* [Masterscriptie]. Universiteit Utrecht.
- Van Hout, R., & Knops, U. (2011). *Language attitudes in the Dutch language area* (Ser. Topics in sociolinguistics, 5). De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9783110857856>
- Van Meurs, F., Korzilius, H., Planken, B., & Fairley, S. (2007). The effect of English job titles in job advertisements on Dutch participants. *World Englishes*, 26(2), 189-205.

- Variatie in het Nederlands. (z.d.). *Taalattitude*. Dutch++ Variatie in het Nederlands. <https://userblogs.fu-berlin.de/dutch/begrippen/taalattitude/>
- Weijers, M. (2022). *Maud's scriptie: onopvallend, irritant of interessant? Herkenning en attitudes ten opzichte van foutief apostrofgebruik bij bezitsvormen van eigennamen* [Masterscriptie]. Radboud Universiteit.
- Wiggers, A. (2021). Opinie: 'Verengelsing universiteiten gaat ten koste van student en samenleving'. *Het Parool*. <https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-verengelsing-universiteiten-gaat-ten-koste-van-student-en-samenleving~b635cf83>
- Wikisage. (2016). *Lijst van Engelse leenwoorden in het Nederlands met Nederlandse alternatieven - Wikisage*. http://nl.wikisage.org/wiki/Lijst_van_Engelse_leenwoorden_in_het_Nederlands_met_Nederlandse_alternatieven
- Zandbergen, M. (2017). *Waar komen spreekwoorden vandaan?* Scientias.nl. <https://scientias.nl/komen-spreekwoorden-vandaan/>
- Zenner, E., Speelman, D., & Geeraerts, D. (2012). Cognitive Sociolinguistics meets loanword research: Measuring variation in the success of anglicism in Dutch. *Cognitive Linguistics*. De Gruyter Mouton, 23(4), 749-792. <https://doi.org/10.1515/cog-2012-0023>

Bijlagen

Bijlage A: vragenlijst (twee versies)

Krantenartikelenconditie

INFORMATIE EN TOESTEMMING

Je wordt uitgenodigd om mee te doen aan een onderzoek naar de attitudes ten opzichte van Engelstalige invloeden op de Nederlandse taal. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Maud Weijers, masterstudent Neerlandistiek aan de Universiteit Utrecht.

Wat wordt er van je verwacht?

Meedoen aan het onderzoek houdt in dat je een online vragenlijst gaat invullen. De vragen gaan over Engelse invloeden op de Nederlandse taal. Je krijgt verschillende tekstfragmenten te zien, afkomstig uit **fictieve krantenartikelen**. Het is de bedoeling dat je aangeeft wat je van de Engelstalige invloed in ieder fragment vindt. Het is belangrijk dat je je mening vanuit je eerste gevoel aangeeft. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 20 minuten.

Vrijwillig

Je doet vrijwillig mee aan dit onderzoek. Daarom kun je op elk moment tijdens het onderzoek je deelname stopzetten en je toestemming intrekken. Je hoeft niet aan te geven waarom je stopt. Omdat alle gegevens anoniem opgeslagen worden, is het niet mogelijk om na het afronden van de vragenlijst de deelname in te trekken.

Wat gebeurt er met mijn gegevens?

De onderzoeksgegevens die we in dit onderzoek verzamelen, zullen door wetenschappers gebruikt worden voor datasets, artikelen en presentaties. De geanonimiseerde onderzoeksgegevens zijn tenminste 10 jaar beschikbaar voor andere wetenschappers. Als we gegevens met andere onderzoekers delen, kan niemand erachter komen dat jij hebt meegedaan en dat de gegevens van jou afkomen. We bewaren alle onderzoeksgegevens op een veilige manier volgens de richtlijnen van de Universiteit Utrecht.

Heb je vragen over het onderzoek?

Als je meer informatie over het onderzoek wilt hebben, kun je contact opnemen met Maud Weijers (m.h.m.weijers@students.uu.nl).

TOESTEMMING: Geef hieronder je keuze aan. Door te klikken op de knop 'Ik ga akkoord' geef je aan dat je:

- bovenstaande informatie hebt gelezen;
- instemt met deelname aan het onderzoek zoals in bovenstaande informatie is beschreven;
- begrijpt hoe de gegevens van het onderzoek bewaard zullen worden en waarvoor ze gebruikt zullen worden;
- vrijwillig meedoet aan het onderzoek;
- 16 jaar of ouder bent.

Als je niet mee wilt doen aan het onderzoek, kun je op de knop 'Ik wil niet meedoen' klikken.

Ik ga akkoord

Ik wil niet meedoen

Wat is je leeftijd?

18-25 jaar

26-40 jaar

41-60 jaar

61+ jaar

Wat is je geslacht?

Man

Vrouw

Non-binair

Anders

Zeg ik liever niet

Wat is je moedertaal?

Nederlands

Anders, namelijk:

Wat is je hoogst genoten opleiding? (Hoeft niet afgerond te zijn)

Basisschool

VMBO

HAVO

VWO

MBO

HBO

WO Bachelor

WO Master

Kandidaats/PhD

Hoe vaak word je blootgesteld aan de Engelse taal (geschreven en/of gesproken)?
Denk hierbij aan Engelstalige films/series/video's (of Engelse ondertiteling daarbij),
Engelstalige berichten of bijschriften op social media, Engelstalige
boeken/tijdschriften/kranten/nieuwssites, Engelstalige muziek/podcasts, etc.

Minder dan 1 keer per week

1 keer per week

Een paar keer per week

1 keer per dag

Meerdere keren per dag

Word je voornamelijk blootgesteld aan geschreven Engels of gesproken Engels?
Denk bij geschreven Engels bijvoorbeeld aan boeken, nieuwsberichten, ondertiteling en/of
bijschriften op social media. Denk bij gesproken Engels bijvoorbeeld aan video's, films,
series en/of muziek.

Geschreven Engels

Gesproken Engels

Allebei

Geen van beide

Je krijgt dadelijk 27 **fictieve** Nederlandstalige tekstfragmenten te zien afkomstig uit **krantenartikelen**, waarin soms Engelse of Franse invloeden zichtbaar zijn. Per fragment wordt je gevraagd aan te geven wat je vindt van de keuze voor het Engelse of Franse woord in het fragment.

Hoe ziet de toekomst eruit met de komst van **brandnieuwe** AI-technologieën?
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**brandnieuwe**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**brandnieuw**" of het Nederlandse equivalent "**gloednieuw**" gebruiken?

Brandnieuw

Gloednieuw

De hiërarchie in het Nederlandse bedrijfsleven is ver te zoeken: "Je werkgever **tutoyeren** is de normaalste zaak van de wereld geworden."
(De *Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**tutoyeren**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**tutoyeren**" of het Nederlandse equivalent "**met jij aanspreken**" gebruiken?

Tutoyeren

Met jij aanspreken

Steeds meer webshops **deleten** klantgegevens direct na het verwerken van een bestelling uit angst om de nieuwe privacywet te overtreden.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**deleten**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**deleten**" of het Nederlandse equivalent "**verwijderen**" gebruiken?

Deleten

Verwijderen

Prins Harry sprak gisteren tijdens de zitting in de rechtbank: "De aanpak van Daily Mirror is niet alleen **niet mijn kopje thee**, wat zij doen is ronduit illegaal."
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**niet mijn kopje thee**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**niet mijn kopje thee**" of het Nederlandse equivalent "**niet mijn ding**" gebruiken?

Niet mijn kopje thee

Niet mijn ding

Won Yip, de Amsterdamse horecaondernemer **pur sang**, heeft een sterke positie: "Ik bezit 95% van de horecazaken in onze hoofdstad."
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**pur sang**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**pur sang**" of het Nederlandse equivalent "**raszuivere**" gebruiken?

Pur sang

Raszuivere

Nieuw onderzoek wijst uit: in de winter voelen meer mensen zich **under the weather** door veranderende weersomstandigheden.
(De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**under the weather**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**under the weather**" of het Nederlandse equivalent "**niet lekker**" gebruiken?

Under the weather

Niet lekker

Fitnesswereld onder vuur: **no pain, no gain**-mentaliteit leidt tot ernstige blessures bij jonge sporters
(De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**no pain, no gain**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**no pain, no gain**" of het Nederlandse equivalent "**wie mooi wil zijn, moet pijn lijden**" gebruiken?

No pain, no gain

Wie mooi wil zijn, moet pijn lijden

Het is nog maar de vraag of het kabinet de **deadline** van de klimaatdoelen gaat halen.
(De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**deadline**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**deadline**" of het Nederlandse equivalent "**uiterste datum**" gebruiken?

Deadline

Uiterste datum

Webshops maken het klanten zo moeilijk mogelijk om hun bestelling te **cancelen**, zelfs als de aankoop nog niet is afgerond.
(De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**cancelen**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**cancelen**" of het Nederlandse equivalent "**afbreken**" gebruiken?

Cancelen

Afbreken

Na urenlang debatteren, besloot de regering om het nieuwe belastingvoorstel te **accorderen**.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "accorderen" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "accorderen" of het Nederlandse equivalent "goedkeuren" gebruiken?

Accorderen

Goedkeuren

Enkele kritische puzzelstukjes **missen** nog in het veelbesproken milieubeleid: wat moet er gebeuren?
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "missen" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "missen" of het Nederlandse equivalent "ontbreken" gebruiken?

Missen
Ontbreken

Epke Zonderland zag een tweede gouden medaille aan zich voorbijgaan toen hij op het **moment suprême** zijn grip op de balk verloor.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**moment suprême**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**moment suprême**" of het Nederlandse equivalent "**hoogtepunt**" gebruiken?

Moment suprême
Hoogtepunt

Nu of nooit: kabinet moet verbod op e-sigaret **adresseren** voordat het te laat is
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**adresseren**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**adresseren**" of het Nederlandse equivalent "**bespreekbaar maken**" gebruiken?

Adresseren

Bespreekbaar maken

Steeds meer mensen zijn overspannen: waarom we massaal **meer afbijten dan we kunnen kauwen** (De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**meer afbijten dan we kunnen kauwen**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**beet meer af dan hij kon kauwen**" of het Nederlandse equivalent "**nam te veel hool op zijn vork**" gebruiken?

Beet meer af dan hij kon kauwen

Nam te veel hool op zijn vork

De term **huisgemaakt** veroverd horecaland, maar wat is deze term anno 2023 nog waard?
(De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**huisgemaakt**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**huisgemaakt**" of het Nederlandse equivalent "**handgemaakt**" gebruiken?

Huisgemaakt

Handgemaakt

Koninklijk paar brengt verrassings**visite** aan school om belang van speciaal onderwijs te benadrukken
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**visite**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**visite**" of het Nederlandse equivalent "**bezoek**" gebruiken?

Visite

Bezoek

Better safe than sorry: steeds meer bergbeklimmers gaan op pad met GPS-apparaten.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**better safe than sorry**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**better safe than sorry**" of het Nederlandse equivalent "**beter voorkomen dan genezen**" gebruiken?

Better safe than sorry

Beter voorkomen dan genezen

Het was de vierde keer in een jaar tijd dat de **provider** kampt met een grootschalige storing.
(De *Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**provider**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**provider**" of het Nederlandse equivalent "**aanbieder**" gebruiken?

Provider

Aanbieder

Joe Biden was één van de aanwezigen bij het liefdadigheidsdiner en hield **à l'improviste** een indrukwekkende toespraak.
(De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**à l'improviste**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**à l'improviste**" of het Nederlandse equivalent "**zonder voorbereiding**" gebruiken?

À l'improviste

Zonder voorbereiding

Persoonlijke gegevens zijn nu nog makkelijker te **downloaden** van het internet door nieuwe technologieën.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**downloaden**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**downloaden**" of het Nederlandse equivalent "**ophalen**" gebruiken?

Downloaden

Ophalen

Schriften en **etuis** dreigen te verdwijnen uit het schoolbeeld: "We zitten op een dieptepunt wat schrijven betreft."
(De *Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**etuis**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**etuis**" of het Nederlandse equivalent "**pennenzak**" gebruiken?

<input type="text" value="Euis"/>
<input type="text" value="Pennenzak"/>

Verontrustende gezondheidstrend: steeds meer mensen te bestempelen als "huid en botten" door ongezonde afslankmethodes
(De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "huid en botten" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "huid en botten" of het Nederlandse equivalent "vel over been" gebruiken?

Huid en botten

Vel over been

Psychische problemen onder studenten **komen in** allerlei soorten en maten, variërend van korte angst- en paniekaanvallen tot langdurige depressies.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**komen in**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**komen in**" of het Nederlandse equivalent "**er zijn in**" gebruiken?

Komen in

Er zijn in

De **journalist** van het Amerikaanse televisienetwerk CNN werd slachtoffer van een explosie in de zwaar getroffen Oekraïense stad Charkov.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**journalist**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**journalist**" of het Nederlandse equivalent "**verslaggever**" gebruiken?

Journalist

Verslaggever

Voormalig Oranje-keeper Edwin van der Sar werd op vakantie in Kroatië getroffen door een hersenbloeding.
(De *Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "keeper" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "keeper" of het Nederlandse equivalent "doelman" gebruiken?

Keeper

Doelman

Het medicijn, dat vorig jaar werd goedgekeurd door het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen, zou leiden tot overmatig **transpireren** en soms zelfs ernstige koortsaanvallen. (De Utrechter Courant, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**transpireren**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**transpireren**" of het Nederlandse equivalent "**zweeten**" gebruiken?

Transpireren

Zweten

Michiel Huisman speelt een belangrijk **karakter** in de nieuwe James Bond-film.
(*De Utrechter Courant*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**karakter**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**karakter**" of het Nederlandse equivalent "**personage**" gebruiken?

Karakter

Personage

Bedankt voor het invullen van deze vragenlijst. Je antwoorden zijn opgeslagen. Je kunt dit venster nu sluiten.

Tijdschriftartikelenconditie

INFORMATIE EN TOESTEMMING

Je wordt uitgenodigd om mee te doen aan een onderzoek naar de attitudes ten opzichte van Engelstalige invloeden op de Nederlandse taal. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Maud Weijers, masterstudent Neerlandistiek aan de Universiteit Utrecht.

Wat wordt er van je verwacht?

Meedoen aan het onderzoek houdt in dat je een online vragenlijst gaat invullen. De vragen gaan over Engelse invloeden op de Nederlandse taal. Je krijgt verschillende tekstfragmenten te zien, afkomstig uit **fictieve tijdschriftartikelen**. Het is de bedoeling dat je aangeeft wat je van de Engelstalige invloed in ieder fragment vindt. Het is belangrijk dat je je mening vanuit je eerste gevoel aangeeft. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 20 minuten.

Vrijwillig

Je doet vrijwillig mee aan dit onderzoek. Daarom kun je op elk moment tijdens het onderzoek je deelname stopzetten en je toestemming intrekken. Je hoeft niet aan te geven waarom je stopt. Omdat alle gegevens anoniem opgeslagen worden, is het niet mogelijk om na het afronden van de vragenlijst de deelname in te trekken.

Wat gebeurt er met mijn gegevens?

De onderzoeksgegevens die we in dit onderzoek verzamelen, zullen door wetenschappers gebruikt worden voor datasets, artikelen en presentaties. De geanonimiseerde onderzoeksgegevens zijn tenminste 10 jaar beschikbaar voor andere wetenschappers. Als we gegevens met andere onderzoekers delen, kan niemand erachter komen dat jij hebt meegedaan en dat de gegevens van jou afkomen. We bewaren alle onderzoeksgegevens op een veilige manier volgens de richtlijnen van de Universiteit Utrecht.

Heb je vragen over het onderzoek?

Als je meer informatie over het onderzoek wilt hebben, kun je contact opnemen met Maud Weijers (m.h.m.weijers@students.uu.nl).

TOESTEMMING: Geef hieronder je keuze aan. Door te klikken op de knop 'Ik ga akkoord' geef je aan dat je:

- bovenstaande informatie hebt gelezen;
- instemt met deelname aan het onderzoek zoals in bovenstaande informatie is beschreven;
- begrijpt hoe de gegevens van het onderzoek bewaard zullen worden en waarvoor ze gebruikt zullen worden;
- vrijwillig meedoet aan het onderzoek;
- 16 jaar of ouder bent.

Als je niet mee wilt doen aan het onderzoek, kun je op de knop 'Ik wil niet meedoen' klikken.

Ik ga akkoord

Ik wil niet meedoen

Wat is je leeftijd?

18-25 jaar

26-40 jaar

41-60 jaar

61+ jaar

Wat is je geslacht?

Man

Vrouw

Non-binair

Anders

Zeg ik liever niet

Wat is je moedertaal?

Nederlands

Anders, namelijk:

Wat is je hoogst genoten opleiding? (Hoeft niet afgerond te zijn)

Basisschool

VMBO

HAVO

VWO

MBO

HBO

WO Bachelor

WO Master

Kandidaats/PhD

Hoe vaak word je blootgesteld aan de Engelse taal (geschreven en/of gesproken)?
Denk hierbij aan Engelstalige films/series/video's (of Engelse ondertiteling daarbij),
Engelstalige berichten of bijschriften op social media, Engelstalige
boeken/tijdschriften/kranten/nieuwssites, Engelstalige muziek/podcasts, etc.

Minder dan 1 keer per week

1 keer per week

Een paar keer per week

1 keer per dag

Meerdere keren per dag

Word je voornamelijk blootgesteld aan geschreven Engels of gesproken Engels?
Denk bij geschreven Engels bijvoorbeeld aan boeken, nieuwsberichten, ondertiteling en/of
bijschriften op social media. Denk bij gesproken Engels bijvoorbeeld aan video's, films,
series en/of muziek.

Geschreven Engels

Gesproken Engels

Allebei

Geen van beide

Je krijgt dadelijk 27 **fictieve** Nederlandstalige tekstfragmenten te zien afkomstig uit **tijdschriftartikelen**, waarin soms Engelse of Franse invloeden zichtbaar zijn. Per fragment wordt je gevraagd aan te geven wat je vindt van de keuze voor het Engelse of Franse woord in het fragment.

Ontdek de geheimen van **brandnieuwe** AI-technologieën: Stan geeft je een inkijkje in de toekomst
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**brandnieuwe**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**brandnieuw**" of het Nederlandse equivalent "**gloednieuw**" gebruiken?

Brandnieuw

Gloednieuw

De hiërarchie in het Nederlandse bedrijfsleven is ver te zoeken: "Je werkgever **tutoyeren** is de normaalste zaak van de wereld geworden."
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**tutoyeren**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**tutoyeren**" of het Nederlandse equivalent "**met jij aanspreken**" gebruiken?

Tutoyeren

Met jij aanspreken

Begin vandaag nog aan een digitale schoonmaak door onnodige bestanden en programma's te **deleten**.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**deleten**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Niet hip
Makkelijk	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Moeilijk
Effectief	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**deleten**" of het Nederlandse equivalent "**verwijderen**" gebruiken?

Deleten

Verwijderen

Nadat ze hersteld was van borstkanker gooide Louise het roer helemaal om – alleen dat dagelijkse ijsbad bleek **niet helemaal haar kopje thee**.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**niet mijn kopje thee**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**niet mijn kopje thee**" of het Nederlandse equivalent "**niet mijn ding**" gebruiken?

Niet mijn kopje thee

Niet mijn ding

Won Yip, de Amsterdamse horecaondernemer **pur sang**, heeft een sterke positie: "Ik bezit 95% van de horecazaken in onze hoofdstad."
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**pur sang**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**pur sang**" of het Nederlandse equivalent "**raszuivere**" gebruiken?

Pur sang

Raszuivere

Voel je je een beetje **under the weather**? Op deze manier ben jij komende winter snel weer op de been!

(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "under the weather" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "under the weather" of het Nederlandse equivalent "niet lekker" gebruiken?

Under the weather

Niet lekker

No pain, no gain: de geheimen achter een succesvolle fitnessroutine en een afgetraind lichaam
(*Balans Magazine*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "no pain, no gain" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "no pain, no gain" of het Nederlandse equivalent "wie mooi wil zijn, moet pijn lijden" gebruiken?

No pain, no gain

Wie mooi wil zijn, moet pijn lijden

Jet en Lianne hebben de gouden tip om van je uitstelgedrag af te komen: stel een keiharde **deadline** voor jezelf.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**deadline**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**deadline**" of het Nederlandse equivalent "**uiterste datum**" gebruiken?

Deadline

Uiterste datum

Toen bij de artiest een keelontsteking werd geconstateerd, besloot zijn management alle concerten deze maand te **cancelen**.

(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "cancelen" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "cancelen" of het Nederlandse equivalent "aflasten" gebruiken?

Cancelen

Aflasten

Na urenlang debatteren, besloot de regering om het nieuwe belastingvoorstel te **accorderen**.

(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**accorderen**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**accorderen**" of het Nederlandse equivalent "**goedkeuren**" gebruiken?

Accorderen

Goedkeuren

Maak je klaar voor de winter: deze 5 kledingstukken mogen niet **missen** in jouw kast!
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**missen**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**missen**" of het Nederlandse equivalent "**ontbreken**" gebruiken?

Missen

Ontbreken

Epke Zonderland zag een tweede gouden medaille aan zich voorbijgaan toen hij op het **moment suprême** zijn grip op de balk verloor.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**moment suprême**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**moment suprême**" of het Nederlandse equivalent "**hoogtepunt**" gebruiken?

Moment suprême

Hoogtepunt

Lekker Lullen: de rubriek waarin we taboes doorbreken door gevoelige onderwerpen te **adresseren**.

(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "adresseren" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "adresseren" of het Nederlandse equivalent "bespreekbaar maken" gebruiken?

Adresseren

Bespreekbaar maken

Dennis (31) **beet** structureel **meer af dan hij kon kauwen** en raakte zo al overspannen voor zijn dertigste.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "beet meer af dan hij kon kauwen" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "beet meer af dan hij kon kauwen" of het Nederlandse equivalent "nam te veel hooi op zijn vork" gebruiken?

Beet meer af dan hij kon kauwen

Nam te veel hooi op zijn vork

Bijna 1 miljoen kijkers zagen afgelopen vrijdag pizza, pannenkoeken én **huisgemaakte** soep in de eerste aflevering van *Wat schaft de pot?* (*Balans Magazine*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**huisgemaakt**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**huisgemaakt**" of het Nederlandse equivalent "**handgemaakt**" gebruiken?

Huisgemaakt

Handgemaakt

Het koninklijk paar bracht een verrassings**visite** aan de school om het belang van speciaal onderwijs te benadrukken.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**visite**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**visite**" of het Nederlandse equivalent "**bezoek**" gebruiken?

Better safe than sorry: 5 tips voor een zorgeloze wandelvakantie in de bergen
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**better safe than sorry**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**better safe than sorry**" of het Nederlandse equivalent "**beter voorkomen dan genezen**" gebruiken?

Better safe than sorry

Beter voorkomen dan genezen

Navigeer jezelf door de wereld van **providers** en kies welke het beste bij jou past.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**provider**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**provider**" of het Nederlandse equivalent "**aanbieder**" gebruiken?

Provider

Aanbieder

Joe Biden was één van de aanwezigen bij het liefdadigheidsdiner en hield **à l'improviste** een indrukwekkende toespraak.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**à l'improviste**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**à l'improviste**" of het Nederlandse equivalent "**zonder voorbereiding**" gebruiken?

À l'improviste

Zonder voorbereiding

De kunst van het slim **downloaden**: 7 tips om ruimte te besparen op je apparaat
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**downloaden**" dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**downloaden**" of het Nederlandse equivalent "**ophalen**" gebruiken?

Downloaden

Ophalen

Schriften en **etuis** dreigen te verdwijnen uit het schoolbeeld: "We zitten op een dieptepunt wat schrijven betreft."

(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**etuis**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**etuis**" of het Nederlandse equivalent "**pennenzak**" gebruiken?

Etuis

Pennenzak

Op haar dieptepunt kon Dionne zelfs niet meer zelfstandig uit bed komen, ze was niets meer dan **huid en botten**.

(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van de uitdrukking "**huid en botten**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**huid en botten**" of het Nederlandse equivalent "**vel over been**" gebruiken?

Huid en botten

Vel over been

Elsze herkende haar mentale klachten niet: "Ik wist niet dat psychische problemen **komen in** zoveel verschillende soorten en maten."
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**komen in**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**komen in**" of het Nederlandse equivalent "**er zijn in**" gebruiken?

Komen in

Er zijn in

De **journalist** van het Amerikaanse televisienetwerk CNN werd slachtoffer van een explosie in de zwaargetroffen Oekraïense stad Charkov.
(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**journalist**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**journalist**" of het Nederlandse equivalent "**verslaggever**" gebruiken?

Journalist

Verslaggever

In de rubriek *Voetbalvrouwen* vertelt Annemarie van Kesteren, de vrouw van voormalig Oranje-keeper Edwin van der Sar, over de heftige dagen na Edwins hersenbloeding. (*Balans Magazine*, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "keeper" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "keeper" of het Nederlandse equivalent "doelman" gebruiken?

Keeper

Doelman

Het medicijn, dat vorig jaar werd goedgekeurd door het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen, zou leiden tot overmatig **transpireren** en soms zelfs ernstige koortsaanvallen.

(Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**transpireren**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moeilijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**transpireren**" of het Nederlandse equivalent "**zweten**" gebruiken?

Transpireren

Zweten

Michiel Huisman, die we allemaal kennen van zijn **karakter** Daario Naharis in de hitserie Game of Thrones, zal volgend jaar schitteren in de nieuwe James Bond-film. (Balans Magazine, 2023)

Wat vind je van het gebruik van het woord "**karakter**" in dit tekstfragment?

Professioneel	☐	☐	☐	☐	☐	Onprofessioneel
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Onduidelijk
Betrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	Onbetrouwbaar
Hip	☐	☐	☐	☐	☐	Niet hip
Makkelijk	☐	☐	☐	☐	☐	Moelijk
Effectief	☐	☐	☐	☐	☐	Niet effectief

Zou jij in dit tekstfragment "**karakter**" of het Nederlandse equivalent "**personage**" gebruiken?

Karakter

Personage

Bedankt voor het invullen van deze vragenlijst. Je antwoorden zijn opgeslagen. Je kunt dit venster nu sluiten.

Bijlage B: Tabel 2 (compleet, inclusief frequentie)

Tabel 2. Gemiddeldes (*M*), standaarddeviaties (*SD*) en aantal observaties (*n*) per Context (Krantenartikelen vs. Tijdschriftartikelen), Leeftijdscategorie (18-25 jaar oud vs. 26-40 jaar oud vs. 41-60 jaar oud vs. 61+ jaar oud) en Frequentiecategorie (1 = minder dan één keer per week, 2 = één keer per week, 3 = meerdere keren per week, 4 = één keer per dag, 5 = meerdere keren per dag) voor Attitude (1 = hele positieve attitude, 5 = hele negatieve attitude).

Context	Leeftijd	Frequentie	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>
Krantenartikelen	18-25 jaar	5	2.44	0.35	22
		Totaal	2.44	0.35	22
	26-40 jaar	3	2.40	0	1
		5	2.39	0.30	9
		Totaal	2.30	0.28	10
	41-60 jaar	3	2.64	0.28	2
		4	2.71	0.06	2
		5	2.64	0.32	8
		Totaal	2.65	0.27	12
	61+ jaar	3	2.36	0	1
		4	2.55	0.64	2
		5	2.94	0.41	7
		Totaal	2.80	0.45	10
	Totaal	3	2.51	0.22	4
		4	2.63	0.38	4
		5	2.54	0.38	46
Totaal		2.54	0.37	54	
Tijdschriftartikelen	18-25 jaar	3	2.31	0	1
		4	2.96	0	1
		5	2.34	0.31	16
		Totaal	2.38	0.33	18
	26-40 jaar	3	2.49	0.30	2
		4	2.12	0	1
		5	2.35	0.27	13

		Totaal	2.35	0.27	16
	41-60 jaar	1	2.35	0	1
		3	2.83	0.61	4
		4	2.87	0	1
		5	2.65	0.55	6
		Totaal	2.70	0.51	12
	61+ jaar	1	2.37	0	1
		2	2.71	0.20	3
		3	2.86	0.50	3
		4	2.68	0	1
		5	2.28	0.38	4
		Totaal	2.58	0.40	12
	Totaal	1	2.36	0.01	2
		2	2.71	0.20	3
		3	2.72	0.48	10
		4	2.66	0.38	4
		5	2.39	0.36	39
		Totaal	2.48	0.39	58
Totaal	18-25 jaar	3	2.31	0	1
		4	2.96	0	1
		5	2.40	0.33	38
		Totaal	2.41	0.34	40
	26-40 jaar	3	2.46	0.22	3
		4	2.12	0	1
		5	2.37	0.28	22
		Totaal	2.37	0.27	26
	41-60 jaar	1	2.35	0	1
		3	2.77	0.50	6
		4	2.77	0.10	3
		5	2.64	0.41	14
		Totaal	2.68	0.41	24
	61+ jaar	1	2.37	0	1
		2	2.71	0.20	3

	3	2.74	0.48	4
	4	2.59	0.46	3
	5	2.70	0.50	11
	Totaal	2.68	0.43	22
Totaal	1	2.36	0.01	2
	2	2.71	0.20	3
	3	2.66	0.43	14
	4	2.64	0.35	8
	5	2.47	0.38	85
	Totaal	2.51	0.38	112
